

LAPINKÄVIJÄ

LAPINKÄVIJÄ-LEHTI 40 V.

UKK-puisto

*Rakkaudesta retkeilyyn
www.lapinkavijat.fi*

HELSINGIN SEUDUN
LAPINKÄVIJÄT RY

2/2020

LAPINKÄVIJÄ

Jäsenlehti 159 2/20

Ilmestyy neljä kertaa vuodessa:
helmikuun puolivälissä, toukokuun
puolivälissä, syyskuun alussa ja jou-
lukuun alussa

Vastaava toimittaja: *Soile Taskinen,*
tiedotustk(at)lapinkavijat.fi

Tiedotustoimikunta: *Reijo Blomberg,*
Raija Hentman, Sakari Palo.

Taitto: *Sakari Palo*

Ilmoitukset:

1/1 sivu 200 €
1/2 sivua 110 €
1/4 sivua 60 €

Neljästä peräkkäin julkaistusta sa-
masta ilmoituksesta veloitetaan vain
kolmen hinta. Mediakortti osoittees-
sa, www.lapinkavijat.fi

Kansikuva: UKK-puisto 2014
Sakari Palo

Aineisto: seuraavaan lehteen
24.7.2020 mennessä
[lehti\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:lehti(at)lapinkavijat.fi)

Painopaikka: Offset Lindström Oy,
Höyläämötie 3 A, 00380 Helsinki,
(09) 586 02550

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille.

Viitteet:

Karjakaivon käyttömaksut 1999
Välinevuokrat 123
Kukasmajan käyttömaksut 1025
Goados-kodan käyttömaksut 1038

Olemme Facebookissa

Helsingin Seudun Lapinkävijät

Olemme Instagramissa

[helsinginseudunlapinkavijat](https://www.instagram.com/helsinginseudunlapinkavijat)

www.lapinkavijat.fi

ISSN 0788 - 625X

Sisältö

3	Pääkirjoitus	27	Kukasmaja
4	Toiminta	29	Lähiretkiä Kehä III varrella
10	Loma	31	Niestasäkki
13	Ajankohtaista	33	Ihmisten erämaat
15	Menneitä	39	Rinkan pohjalta
21	Tietoaivi	42	Yhdistystiedote
23	Kirjareppu		

PKIRJOITUS

Peruutimme yhdistyksen tapahtumat juhannukseen asti. Maan hallituksen koronarajoitukset tulivat aika nopeasti ja kiireessä emme harkinneet vaihtoehtoisia toteutustapoja.

Helsingin seudun lapinkävijöiden toiminta perustuu jäsenten yhteiseen toimintaan. ”Sosiaalinen eristäytyminen” ja ”pysyää kotona” ovat kovia haasteita toiminnallemme. Haasteet ovat myös mahdollisuuksia. Yleisötilaisuudet, kerhoillat ja koulutuksia voi toteuttaa myös digitaalisesti. Tämä luultavasti tukee yhdistyksen pyrkimystä luonnonsuojeluun – ei ole pakko matkata paikalle. Myös – tai vain – digitaalisena toteutetut tapahtumat avaavat osallistumismahdollisuuden niille, joille etäisyyden, sairauden tai muun rajoitteen vuoksi ei ole mahdollista osallistua tapahtumaan muuten. Kun uuteen tapaan totutaan, se tukee yhteisöllisyyttä. Vaikka ruskavaellukselle ei olisi päässyt niin vaeltajakaverin lounastauolle tai iltanuotiolle voi osallistua kotoa.

Digitaalisuus ei ole vain nuorten juttu. Yhdistyksen uusista nettisivuista vastasi eläkeläinen, joka halusi haasteita. Lapinkävijät on ansiokkaasti ollut digitalisaation eturintamassa mm. digitoimalla kaikki lehtemme. Aika helpoa meille muille! Lehdet ovat luettavissa kaikkialla missä on internet ja laite selaamiseen. Yhdistyksellä on Facebook-ryhmä sekä Instagram-tili, jolle kuka tahansa voi tuottaa sisältöä Antti Pasasen kautta. Kaikista jäsenten tuottamasta ja ideoimasta sisällöstä ja toiminnasta on iloa ja hyötyä sekä tekijöille että osallistujille! Haluatko sinä olla yksi ilostuttajista?

*Markus Pyhälä
puheenjohtaja
markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi*

Koronavirus ja toiminta

Olemme joutuneet peruuttamaan useita suunniteltuja tapahtumia koronaviruksen leviämisen estämiseksi. Hiihtovaellus, Yläksen hiihtoviikko, retki-suunnistuskurssi, saunatapahtumat, talkoot, kesäkauden avajaiset, linturetki, riippukeinukurssi, Nuku yö ulkona-tapahtuma, viikonloppuvaellus, siis kaikki toiminta ainakin juhannukseen asti on jouduttu peruuttamaan. Osa tapahtumista siirtyy ensi vuoteen ja loppuvuodelle on tarjolla joitain tapahtumia, joita toimintasuunnitelmassa ei ollut.

Tulevat tapahtumat on suunniteltu ja laitettu niin lehteen kuin nettisivuille, mutta niiden toteutuminen riippuu Suomen hallituksen määräyksistä. Muutoksista tiedotetaan kaikissa käytössämme olevissa kanavissa.

Puuvajan pintakäsittely

Vajan pintakäsittelyt, pesu ja suojaus tehdään, kun rajoitteet sallivat, sää on sopiva ja saadaan paikalle muutamia tekijöitä. Vaja pestään pesuaineella, huuhdotaan runsaalla vedellä ja käsitellään puunsuoja-aineella. Seuraa kotisivua ja facebookia.
Sulo Laakso, 0400 111 322.

KESÄKUU

KESÄKUU

KESÄKUU

KESÄKUU

Kukasjärven kesähuoltoviikko 2020 - ajankohta ja järjestäminen riippuu Korona-tilanteesta

Oli suunniteltu, että isännät ovat Kukasjärvellä huoltohommissa 6.-13.6. Tuolloin kesä olisi luultavasti hyvällä alulla. Nyt ajankohdasta ei ole varmuutta. Ei myöskään ole varmuutta järjestetäänkö kesähuoltoviikkoa lainkaan koronatilanteen vuoksi. Kannattaa ilmoittaa kiinnostuksesta ja/tai seurailta tapahtumakalenteria.

Jos huoltoviikko järjestetään, niin se on oiva aika vierailta Lapin tukikohdallamme. Isännät neuvovat tarpeen ja kykensä mukaan ensikertalaisia ja tiedonjanoisia. Retkiseuraakin voi löytyä. Majaan mahtuu kymmenen yöpyjää ja sauna lämpenee joka ilta. Hyttysistä ei ole juurikaan haittaa, ainakaan kämpän pihapiirissä.

Lisätiedot, ajankohta, aikataulut, kimppakyyti ja mahdolliset ilmoittautumiset *Markus Pyhälälle*, markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi tai 040 419 0967. Majoitus on maksullinen.

HEINÄKUU

HEINÄKUU

HEINÄKUU

HEINÄKUU

La 11.7. 12–14 Lauantaisauna

Saunavuorot naisille ja miehille.

Maksu 2 € käteisenä lämmityksestä vastaavalle. Pidetään kulttuuriperintöä yllä ja saunotaan pienemmissä porukoissa tuttujen kesken.

Jos rajoitteita puretaan, voit ilmoittautua saunanlämmittäjäksi, talkootk(at)lapinkavijat.fi, kaisapeu(at)hotmail.com tai 050 353 7637 *Kaisa Peuramäki*.

Ke 22.7. 17.30–19.30 Yhteissauna

Maksu 2 € käteisenä lämmityksestä vastaavalle. Pidetään kulttuuriperintöä yllä ja saunotaan pienemmissä porukoissa tuttujen kesken.

Jos rajoitteita puretaan, voit ilmoittautua saunanlämmittäjäksi, talkootk(at)lapinkavijat.fi, kaisapeu(at)hotmail.com tai 050 353 7637 *Kaisa Peuramäki*.

Su 26.7. Päiväretki Pentalaan

Pentalan saarella Espoon Suvisaaristossa on kokoa 130 hehtaaria, joista vajaa puolet on luonnonsuojelualuetta. Saaren luonto on erittäin monimuotoista, onhan saari ollut asuttu 1700-luvun puolivälistä ja saarella on erilaisia arvokkaita luontoympäristöjä. Keskellä saarta lepää Pentalanjärvi. Nyholmin kalastajasuku asui saarella torppareina 1850-luvulta lähtien. He saivat lisätuloja mm. kesävieraiden majoittamisesta. Nyholmien tilan rakennukset muodostavat saaristomuseon.

Kokoonnumme Pentalan yhteysvenelaiturilla klo 11. Yhteysveneisiin pääsee Suomenojalta, Suinonsalmesta, Soukan Klobbenilta, Kivenlahdesta ja Ristiniemestä. Aikataulut ja venematkan hinnat sekä tietoja museosta löytyvät osoitteesta kulttuuriespoo.fi/fi/pentala. Sisäänpääsymaksu on aikuisilta 7 €, eläkeläisiltä, työttömiltä, varusmiehiltä ja opiskelijoilta 5 €, ja osanottajat maksavat sen itse.

Ensin osallistumme opastettuun kierrokseen, sen jälkeen tutustumme museoalueeseen ja saaren luontoon. Kierrämme saaren luontopolun ja tutkimme järven ympäristöä. Uimapaikkojakin on kaksin kappalein: Diksandin hiekkaranta ja

Pentalanjärvi keskellä saarta. Evästauolle on tarjolla monta hienoa paikkaa, mutta museoalueella on myös kahvila ja vie-reinen Saaristoravintola Paven tarjoaa maukasta ruokaa.

Ilmoittautumiset viimeistään 19.7. *Raija Hentmanille* ensi-sijaisesti sähköpostitse [raija.hentman\(at\)nic.fi](mailto:raija.hentman(at)nic.fi) tai toissijaises-ti tekstiviestillä numeroon 0400 380 606. Mikäli tapahtumaa ei voi toteuttaa koronaviruksesta johtuvien rajoitusten vuoksi, siitä ilmoitetaan ilmoittautuneille, lapinkavijat.fi-kotisivuilla, Facebook-ryhmässä ja sähköpostilistan jäsenille.

ELOKUU

ELOKUU

ELOKUU

ELOKUU

Pe-su 7.–9.8. Saaristoretki Turun saaristoon

Viikonlopun aikana tutustumme Turun saariston pieneen ren-gasreittiin. Perjantaina tutkimme Paraisten historiaa ja saa-vumme illaksi Nauvoon. Lauantaina risteilemme Seilin saarel-le ja sieltä edelleen Rymättylään savusaunomaan ja nauttimaan saaristolaispöydän antimista. Sunnuntaina jatkamme Naanta-lin vanhaan kaupunkiin ja illaksi Helsinkiin. Retken hinta on 350–400€ sisältäen tilausbussin, kaksi yöpymistä (2 hh), kaksi aamiaista, kaksi lounasta, illallisen perjantaina, lauttamaksut. Retkimaksu maksetaan 13.7. mennessä. Maksuohjeet lähete-tään ilmoittautuneille erikseen.

Ilmoittautumiset 28.6. mennessä: *Juha Karsikas*, 040 548 1250, [juha.karsikas\(at\)icloud.com](mailto:juha.karsikas(at)icloud.com).

Mikäli tapahtumaa ei voi toteuttaa korona-viruksesta joh-tuvien rajoitusten vuoksi, siitä ilmoitetaan ilmoittautuneille, lapinkavijat.fi-kotisivuilla, Facebook-ryhmässä ja sähköpos-tilistan jäsenille.

La 8.8. 12–14 Lauantaisauna

Saunavuorot naisille ja miehille. Maksu 2 € käteisenä läm-mityksestä vastaavalle. Pidetään kulttuuriperintöä yllä ja sauno-taan pienemmissä porukoissa tuttujen kesken.

Jos rajoitteita puretaan, voit ilmoittautua saunanlämmittä-jäksi, [talkootk\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:talkootk(at)lapinkavijat.fi), [kaisapeu\(at\)hotmail.com](mailto:kaisapeu(at)hotmail.com) tai 050 353 7637 *Kaisa Peuramäki*.

Ke 12.8. klo 17.30 Iltaretki Hanikan luontopolulle

Espoon Soukan upeimmat maisemat löytyvät Etelä-EspooSta Soukan kaupunginosasta. Hanikan luontopolku kiertelee vaihtelevissa maisemissa ruovikkoisten lahtien rannoilta terveleppälehtoon, kolmelle eri kallioalueelle ja siinä välissä muinaishaudoille ja mahtavan siirtolohkareen sivuitse. Polun pituus on 5 kilometriä ja jos poikkeamme Soukan Kasavuorelle, siitä tulee lisämatkaa noin 800 metriä. Kuljetaan nautiskellen ja mukaan voi varata pientä iltapalaa.

Lähin bussipysäkki Suvisaarentiellä Suinonsalmen vieressä on E4134. Noin 300 metriä ennen pysäkkiä on Soukan uimarannan parkkipaikka.

Ilmoittautumiset viimeistään ti 11.8. *Raija Hentmanille* ensisijaisesti sähköpostitse [raija.hentman\(at\)nic.fi](mailto:raija.hentman@nic.fi) ja toissijaisesti tekstiviestillä numeroon 0400 380 606. Mikäli tapahtumaa ei voi toteuttaa koronaviruksesta johtuvien rajoitusten vuoksi, siitä ilmoitetaan ilmoittautuneille, lapinkavijat.fi-kotisivuilla, Facebook-ryhmässä ja sähköpostilistan jäsenille.

Ke 26.8. 17.30–19.30 Yhteissauna

Maksu 2 € maksetaan käteisenä lämmityksestä vastaavalle. Pidetään kulttuuriperintöä yllä ja saunotaan pienemmissä porukoissa tuttujen kesken.

Jos rajoitteita puretaan, voit ilmoittautua saunanlämmittäjäksi, [talkootk\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:talkootk@lapinkavijat.fi), [kaisapeu\(at\)hotmail.com](mailto:kaisapeu@hotmail.com) tai 050 353 7637 *Kaisa Peuramäki*.

La-su 29.–30.8. Nuku yö ulkona -tapahtuma Karjakaivolla

Lapinkävijät pystyttävät Suomen luonnon päivänä Karjakaivon maastoon valmiiksi teltoja ja varaavat paikkoja myös osanottajien omille teltoille. Tapahtumaan toivotetaan tervetulleiksi eritoten henkilöitä, jotka eivät ole vielä yhdistystämme löytäneet ja jotka haluavat tutustua Nuuksion luontoon ja retkeilyyn opastetusti. Koska Karjakaivon maastossa on telttapaikkoja rajoitetusti, *osanottajamäärää rajoittaa* sopivien teltan sijojen määrä. Muista retkeilyvarusteista, kuten makuupussi, keitin, makuualusta ja ruoat, osanottajat huolehtivat itse. Mikäli osanottajilta puuttuu varusteita, niitä voi vuokrata Lapinkävijöiden varustevuokraamosta (lapinkavijat.fi) ja tiedustella järjestäjiltä.

Ohjelma painottuu ympäröivän luonnon aistimiseen, rentoutumiseen, elämyksiin ja myös tiedon jakamiseen. Mukaan ilmoittautuneet saavat tarkemmat tiedot tapahtumasta ja ohjeet varustautumiseen. Tapahtuma on osa Suomen luontokeskus Haltian Suomen luonnon päivän ohjelmaa, ja se toteutuu, mikäli koronavirusepidemia on hellittänyt ja kokoontumiset sallitaan.

Ilmoittautumislomake Lapinkävijöiden Nuku yö ulkona -tapahtumaan löytyy 1.8. lähtien osoitteesta lapinkaviat.fi ja haltia.com > Haltiassa tapahtuu.

Lisätietoja antaa *Marina Koskelainen*, 0400 291 550 tai kielo_(at)hotmail.com.

SYYSKUU

SYYSKUU

SYYSKUU

SYYSKUU

La 26.9. 10–16 Syysiivous

Majan ja saunan kunnosta pidetään huolta perusteellisella pesulla sekä siistitään ympäristöä. Välillä otetaan eväät esille, lämmitetään soppaa, keitetään kahvit ja päivän päätteeksi mennään saunaan mies-/naisvuoroin, jollei jouduta perumaan. *Kaisa Peuramäki*, 050 353 7637.

TULEVIA

La 3.10. Retki Ruskovillan tehtaille ja Orimattilan patikkapoluille

Tämä retki järjestetään yhteistyössä Tunturikerho Kavtsin kanssa. Retkellä tutustutaan johonkin Orimattilan useista patikkapoluista ja Ruskovillan tuotantolaitokseen. Matkalla karttavat niin luontoelämykset kuin tietomme villasta ja vilvaatevarastomme. Matkaan lähdetään tilausajoautolla. Tarkemmat tiedot Lapinkävijässä 3/2020.

Ke 7.10. klo 17.30 Kerhoilta: Lapin aarteita

Keskustakirjasto Oodi, Kuutio-Sali, 2. kerros
Vaeltajat näkevät vaeltajan Lapin, lomakeskusten patikoitsijat päiväretki-Lapin, mutta sivuteiden varrella kulkijoita odot-

tavat monet hienot retkikohteet: luontopolut soille ja ikimetsiin, suojelualueet ja kansallispuistot, joihin pääsyyn tarvitaan henkilöautoa. Jotkut kohteet vain ovat syrjässä totutuilta ajo-reiteiltä, vaikka olisivatkin tunnettuja. Tällaisia tuttuja ja tuntemattomia kohteita ovat muun muassa Auttiköngäs, Korouoma, Kivitunturi, Moskun kotitalo, Viiankiaapa, Taatsin seita, Pakasaivo ja Jai-Paljukka. Näistä ja muutamista muista kohteista *Raija Hentman* kertoo sanoin ja kuvin. Kuvaesitys alkaa klo 18.00.

Tapahtuma on yhteinen Tunturikerho Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

Vastuuhenkilö *Annu Koistinen*, 050 326 6960.

Pe-su 9.-11.10. Viikonloppuvaellus

Lumisateen vuoksi viime syksyn viikonloppuvaellukselle ei uskaltanut kuin vetäjä. Lumisateesta huolimatta – tai juuri sen takia retki oli tosi hieno ja etelässä kenties ”talven lumisin”! Tänä syksynä kohde on yhä Evo. Lähdemme Hämeenlinnan rautatieasemalta 9.10. klo 17:25 kimpakyydein kohti Evoa. Yövyimme Evolla omin majoittein nuotiopaikkojen läheisyydessä, joten viileää keliä ei pidä pelätä liikaa. Mukaan otetaan viikonlopun retkivarustus ja ruuat. Vettä hankimme lähempää. Tarvittaessa muodostamme haastavamman ja rauhallisemman ryhmän. Paluu 11.10 kimpakyydein Hämeenlinnan asemalle (tai muuhun sopivaan paikkaan).

Ilmoittautumiset ja lisätiedustelut 1.10. mennessä *Markus Pyhälälle*, markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi tai 040 41 90 967.

SAKARI PALO

Viikonloppuvaellus Evolla 2004

La-la 27.6.–4.7. Retkiviikko Saariselällä

Viikon aikana tutustumme Saariselän ympäristöön: Kaunispää, Lutto, Iisakkipää, Laanila, Rumakuru... Koska aurinko ei laske vuorokauden aikana, teemme retkiä myös yöllä. Patikkaretkien lisäksi ohjelmassa on:

– savusaunominen Kiilopäällä, menomatka patikoiden, 10 km, helppo, mutta Ahopäälle noustessa korkeusero on n. 80 m, paluumatkalla saunomisen jälkeen bussikuljetus – retki Inarin kirkonkylään, jossa tutustumme saamelaismuseo Siidaan ja saamelaiskulttuurikeskus Sajokseen sekä käymme risteilyllä Inarinjärvellä, bussikuljetus Inariin menen tullen

Retken hinta on n. 200 €. Ennakkomaksu (50 €) maksetaan 30.5. mennessä. Loppusumma, joka tarkentuu myöhemmin, maksetaan 15.6. mennessä. Maksuohjeet lähetetään ilmoittautuneille erikseen. Hinta sisältää majoituksen tasokkaissa mökeissä, retkiopastukset ja paikalliskuljetukset. Kuljetukset Saariselälle ja sieltä pois jokainen hoitaa itse.

Ilmoittautumiset 25.5. mennessä: *Juha Karsikas* 040 548 1250, juha.karsikas(at)icloud.com

Reittiselostuksia alueelta osoitteesta

<https://www.luontoon.fi/urhoekkosenkansallispuisto/reitit>:

Aurorapolku, 2 km, helppo, maastoon tutustuminen

Iisakkipään luontopolku, 7 km, keskivaikea, korkeusero 160 m

Prospektorin polku, 9 km, helppo, kullankaivuun historiaa

Rumakurun rengasreitti, 14 km, keskivaikea, korkeusero 110 m

Muita mahdollisia retkiä:

Luttojoki ja Kaunispää, 11 km, keskivaikea, korkeusero 180 m

Kuusimetsän rajan retki valtatie länsipuolella, retkentäysimittainen toteutuminen riippuu veden korkeudesta, voidaan toteuttaa lyhyempänä vaihtoehtona

Nousu Pietarinvaaralle, 8-10 km, keskivaikea, korkeusero 120 m

Laanilan savottakahvila, 8 km, helppo, kahvilassa mahdollisuus ruokailuun (ei sisälly retken hintaan).

Mikäli tapahtumaa ei voi toteuttaa koronaviruksesta johtuvien rajoitusten vuoksi, siitä ilmoitetaan ilmoittautuneille, lapinkavijat.fi-kotisivuilla, Facebook-ryhmässä ja sähköpostilistan jäsenille.

La-la 1.–8.8. Retkeilyllinen Lapin talkooviikko

Pidetään talkoot Kukasjärvellä. Yhdistys järjestää menomatalla kimppekyydin Äkäslompolosta, ja paluumatkalla kimppekyydin Kittilään. Aikataulut selviävät myöhemmin - ilmoitusta laadittaessa VR:n kesän aikatauluja ei ollut julkaistu. Ilmoita kiinnostuksesi Markukselle tai seuraile tapahtumakalenteria!

Talkoissa paikat siivotaan sisällä ja laitetaan kuntoon ulkona. Kaikille riittää mielenkiintoista tekemistä. Pari retkeäkin on tarkoitus tehdä. Hyttysistä ei ole juurikaan ollut haittaa. Kimppekyydin lisäksi yhdistys tarjoaa majoituksen, aamupuuron ja kahvit sekä lounaskahvit.

Ilmoittautumiset, lisätiedot ja aikataulutiedot: *Markus Pyhälä*, markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi tai 040 419 0967.

Pe-su 4.–13.9. Ruskavaellus Kiilopään maisemissa

Lähdemme maastoon Kiilopäältä ja päätämme vaelluksen Tievatuvalle. Matkan varrella löydämme mm. Luulammit, Taajosnokaan, Lankopään, Taimenlammen, Suomujoen, Lankojärven ja Raututunturit. Yhdessä yöpymispaikassa vietämme kaksi yötä, jolloin välipäivänä voi levätä leirissä tai osallistua päiväretkelle kevyemmällä kantamuksella. Retken vetäjinä toimivat *Juha Karsikas ja Jorma Nurmi*. Juna lähtee Helsingistä Rovaniemelle perjantaina 4.9. illalla. Sieltä jatkamme bussilla vaelluksen lähtöpisteeseen. Takaisin Helsingissä olemme sunnuntaina 13.9. aamulla. Retken hinta on n. 350€ sisältäen juna- ja bussimatkat, yöpymisen vaelluksen jälkeen (sauna, illallinen, aamiainen) ja oppaiden palvelut. Ennakkomaksu (100€) maksetaan 30.5. mennessä. Loppusumma, joka tarkentuu myöhemmin, maksetaan 15.6. mennessä. Maksuohjeet lähetetään ilmoittautuneille erikseen. Retkelle otetaan mukaan 18 vaeltajaa.

Ilmoittautumiset 25.5. mennessä: *Juha Karsikas* 040 548 1250, juha.karsikas(at)icloud.com.

Mikäli tapahtumaa ei voi toteuttaa koronaviruksesta johtuvien rajoitusten vuoksi, siitä ilmoitetaan ilmoittautuneille, lapinkavijat.fi-kotisivuilla, Facebook-ryhmässä ja sähköpostilistan jäsenille.

MATKOJEN PERUUTUSEHDOT

Ennakkomaksu on n. 25 % matkan arvioidusta hinnasta

- Viimeistään 35 vrk ennen matkan alkua, veloitetaan toimistokuluina 20 € / hlö
- Myöhemmin kuin 35 vrk, mutta viimeistään 14 vrk ennen lähtöä, veloitetaan ennakkomaksu.
- Myöhemmin kuin 14 vrk, mutta viimeistään 48 tuntia ennen matkan alkua, veloitetaan 50% matkan hinnasta.
- Myöhemmin kuin 48 tuntia ennen lähtöä, on matkanjärjestäjällä oikeus pidentää koko matkan hinta.

Jos tilaajalla on sairauden tai muun yleisten valmismatkaehtojen mukaisen pakottavan syyn perusteella oikeus peruuttaa matka, on HSL:llä oikeus periä kohtuullinen korvaus matkasta yhdistykselle jo muodostuneista kustannuksista, kuten ennakkoon maksetuista palveluista, joista HSL ei saa maksun palautusta (esim. matkaliput, majoituspalvelut, myös osuudet yhteisistä tilausajoista ja majoituksista). Äkillinen matkalle lähdön este on todistettava lääkärintodistuksella tai muulla luotettavalla kirjallisella selvityksellä.

Kehotamme matkustajaa ottamaan matkavakuutuksen, johon sisältyy peruutusturvavakuutus

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on osanottajien vähyyden tai muun ennaltaarvaamattoman syyn johdosta oikeus peruuttaa lomatilaisuus 14 vrk ennen ilmoitetun tilaisuuden alkamispäivää olematta velvollinen korvauksiin. Järjestäjän peruuttaessa tilaisuuden osanottomaksu palautetaan kokonaisuudessaan.

Kilometrikorvaus

Kun Lapinkävijöiden retkikohde on kauempana ja matkaan lähdetään kimpakyydein, kyydin antaja ja kyydin saaja voivat käyttää seuraavaa laskutapaa korvauksen määrittelyyn: kilometrit kertaa 0,25 euroa jaettuna autossa olijoiden määrällä kuljettaja mukaan lukien.

Ajankohtaista

Tällä palstalla kerrotaan Helsingin Seudun Lapinkävijöiden hallituksen päätöksistä ja muista jäsenistöä koskevista ajankohtaisista asioista.

Hallitus tiedottaa

Lapinkävijöissä on tapahtunut useita vastuiden muutoksia, eikä se johdu koronaviruksesta.

Taloudenhoitaja vaihtuu

Yhdistyksen taloudenhoitaja on vaihtunut. Tehtävää on lupautunut hoitamaan *Marja Luhtala*, joka on aiemminkin pidellyt yhdistyksen kukkaronnyörejä. Jatkossa siis maksettavat laskut toimitetaan joko sähköpostin liitteenä tai postitse Marjalle:

Marja Luhtala

Kuusmiehentie 72 B

00670 Helsinki

luhtalamarja(at)gmail.com.

Karjakaivon avaimen hakupaikka

Saara Kostama, joka on vuosia hoitanut Karjakaivon avaimen lainausta, on päättänyt luopua tehtävän hoitamisesta. Kiitos Saara kaikista näistä vuosista! Ilahduttavasti uusi avaimenhakupaikka löytyi läheltä Nuuksion tienhaaraa Espoon Nupurista, jossa asuu *Sari Vikström-Kivioja* perheineen. Lapinkävijä-lehden ilmestymisen jälkeen Sari (puh. 040 593 1019, vikstrom.kivioja(at)gmail.com) jatkaa Saaran viitoittamalla

tiellä. Myös *Kari Rautiolta* Espoon Lippajärvellä voi edelleen hakea avaimen, kuten myös *Suomen luontokeskus Haltiasta* kun se taas koronaviruksen laannuttua avaa ovensa. Katso Karjakaivon avainta koskevat tiedot sivulla 44. Jollet tavoita avaimen lainaajaa puhelimitse, laita tekstiviesti tai sähköpostia.

Kaipaamme kuitenkin vielä yhtä hakupaikkaa Helsinkiin, jonne pääsisi helposti myös julkisilla. Voisitko sinä ottaa homman hoitaaksesi? Jos voit, niin ota yhteyttä yhdistyksen sihteeri *Sirkka Leppäseen*, sirkka.leppanen(at)lapinkavijat.fi.

Varustevuokrauksen hoitaja on vaihtunut

Lapinkävijöiden vuokravälineet on siirretty *Antti Pasasen* varastoon Pohjois-Haagaan. *Juha Jahkolalle* ja *Raimo J. Kummulle* iso kiitos tähänastisesta varustevuokrauksen hoitamisesta. Antti Pasasen tavoittaa vuokrausasioissa joko tekstiviestillä numerosta 050 376 8590 tai sähköpostitse varustevuokraus(at)lapinkavijat.fi. Varusteita voi myös varata ja vuokrata nettisivujemme (lapinkavijat.fi) varustevuokrauslomakkeella.

PAULIINA TIAINEN

Kaivo oli tukossa

Karjakaivon kaivo lakkasi toimimasta kriittisellä hetkellä ja helmikuun talvitapahtuman osanottajien piti tuoda juomavedet mukanaan. Onneksi *Jukka Severinkangas*, *Antti Pasanen*, kaivon kannella ja *Eino Vasikainen* saivat pumpun uudelleen kuntoon ja kaivo taas toimii.

Huomioita toiminnasta

Näinä poikkeusaikoina on hyvä palauttaa mieliin pari asiaa yhdistyksen toimintaperiaatteista. Helsingin Seudun Lapinkävijöiden toimintaa pyöritetään noin 40 aktiivisen toimikuntien ja hallituksen jäsenen sekä toimihenkilön talkootyönä, omalla vapaa-ajalla ja omien voimavarojen mukaan. Asemamme on erilainen kuin ohjelmanpalveluyrityksillä ja matkatoimistoilla, joiden on tarkoitus tehdä voittoa. HSL:n tarkoitus on luoda yhteisöllisyyttä, tarjota hyviä retkikokemuksia, jakaa tietoa ja antaa hyvät puitteet arjen karistamiseen. Siihen tarvitaan sekä tekijöitä että kokiijoita. Jokaisen jäsenen panos on tärkeä, myös tulevaisuudessa.

Tiedot kokosi
Raija Hentman

SAKARI PALO

Menneitä

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on taas ollut monia mielenkiintoisia tapahtumia. Tällaisia muistoja oli yhdellä mukana olleella. Tästä jäit paitsi, ellet ollut mukana.

Lapin seidoista

Tammikuun yleisötilaisuudessa Oodin Kuutio-Sali pullisteli väkeä, kun 60 hengen tilaan pyrki tuplasti enemmän väkeä kuuntelemaan professori *Juha Pentikäisen* luento Lapin seidoista ja saamelaiden pyhistä paikoista. Tosin sovittuihin aiheisiin ei luennon aikana juurikaan päästy, mutta uskontotieteen asiantuntijalla riitti paljon muuta tarinointia sinänsä mielenkiintoisista aiheista. Mutta olisi niistä seidoista ja pyhistä paikoista kuullut mielellään. *RH*

Uusia jäseniä Karjakaivolla

Vau, eipä ole aikoihin ollut sellaista tungosta Karjakaivon sahapukeilla ja hakkuupölkyillä, kuin 1.2. Lapinkävijät tutuksi -tilaisuudessa, kun 17 uuden jäsenen joukko hääri vuoron perää puita tekemässä. Sauna lämpeä, soppa maistui ja juttu lensi. Miehet päästettiin ensin saunaan ja naiset lähtivät reippaalle kävelylenkille. Ja se sauna – kyllä se kruunasi päivän. Lampi vastaanotti halukkaat hyiseen syliinsä, vaikkei avannosta ja lumesta ollut tietoakaan. *RH*

RAIJA HENTMAN

Yhteistyöllä klapeja syntyi ennätysvauhtia.

Nukuttiin yö ulkona

Tämän tapahtuman piti antaa tuntea talviretkeilyyn, mutta viimei-

sen saloista, keittimistä, teltoista ja kaikesta muusta talvivaelluksen varustuksesta. Illalla paistettiin läty-

RAIJA HENTMAN

Ari 'Juissi' Saarinen (kyykyssä), Risto Heinänen ja Raija Hentman kertoivat vuorollaan erityyppisistä keittimistä.

jä ja aamulla syötiin kimpas-puuroa. Ainakin tapahtuman järjestäjille jäi hyvä fiilis, ja sitä samaa vakuuttivat myös osanottajat. Ensi vuonna viimeistään hiihtovaellukselle.
RH

SAARA LOISTE

setkin rännän rippeet ehtivät sulaa lauantaina. Tapahtumakin piti siirtää Urjan nuotiopaikalta Karjakaivolle. Talvitunnelmistä puuttuivat lumi ja jää, mutta hyvinhän kaikki meni. Seitsemäntoista osanottajaa imi itseensä tietoa pukeutumi-

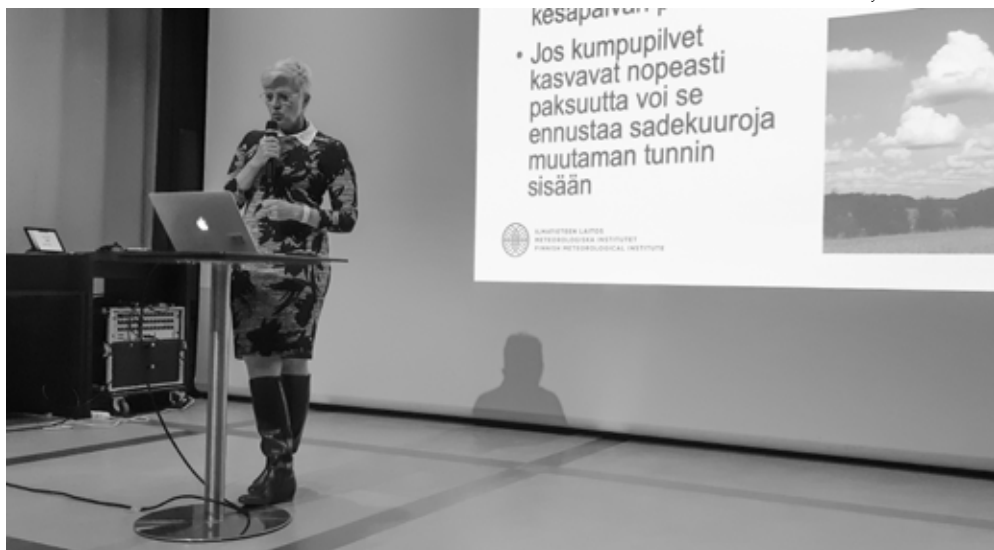
Taina Tervahartiala (seisomassa) antaa vinkkejä pukeutumiseen talvivaelluksella.

Sääilta

Vetävä otsikko "Musta pilvi mullottaa, savenharmaa sataa" veti Oodin Maijansaliin noin 90 kuulijaa, kun meteorologi Lea Saukkonen avasi sään ennustamisen saloja, selitti kor-

kea- ja matalapaineista sekä pilvien muodoista ja muodostumisesta. Täytyy kerrata kirjoista, jotta osaisi seuraavalla vaelluksella tulkita taivaanmerkkejä. *RH*

RAIJA HENTMAN

Lea Saukkonen on päässyt esityksessään poutapilviin.

SAKARI PALO

"Musta pilvi mullottaa"

Talvilintuja tiirailemassa

Kymmenen lapinkävijää Ari Juissi Saarinen etunenässä uhmasivat linturetkellä Vanhankaupunginlahden ja Viikin maiseissa tämän talven harvinaisinta sääilmiötä, räntäsadetta. Tusina lajihavaintoa kertyi retken mittaan. Sykähdyttävimmät kiikariin osuneet siivekkäät olivat merikotka Klobbenin saaresa ja pähkinänakeli Fastholman kuudessa. Mustarastaat rähisivät ja kerran kuultiin punatulkun vihellys, muutoin ääntä pitivät lähinnä sini- ja talitiaiset. Hiljaiseksi se veti osanottajatkin, kun tuuli lennätti räntäpyryä vaakatasossa. Muita lajeja olivat kuusitiainen, puukiipijä, vihervarpunen, harmaalokki, isokoskelo, heinäSORSA – ja pari metsäkaurista. *RH*

Kukasjärven vapaalaskuviikonloppu 26.2.–2.4.

Tänä vuonna vapaalaskuviikonloppulaiset saivat nauttia ennätysmäärästä lunta! Lumi oli oli myös vapaalaskuun varsin sopivaa. Noin 30 cm

syvällä puuterilumen alla oli mukavasti kantava kerros joten liikkuminen ei ollut turhan raskasta. Suomen vapaalaskun tuntemattoman helmen,

RAIJA HENTMAN

Sää ei suosinut linturetkää, mutta lapinkävijähän eivät säätä hätkähdä.

Pikku Kukasvaaran pohjoisrinteen, jyrkkyys oli olosuhteisiin nähden parahultainen.

Ennätyslumet häätivät minut jo 23.2. kohti Kukasjärveä ja lumenpu-dotushommia. Lunta olikin katoilla ja arvioni mukaan majan lumikuorma keveni n. 50 kuutiolla lunta. Puuvajan ja saunan katolta lähti varmaan toiset 50 kuutiota. Sää oli hieno ja ei tarvinnut kuntosaleja pohtia.

Torstaina olin Kolarissa vapaalaskuviikonloppulaisia vastassa. Koska Etelässä ei juurikaan ollut pääsyt mäkeä laskemaan, niin torstaina

haimme tuntumaa laskemiseen lähinnä Ylläksen rinteissä ja hissiavusteisesti. Pari tuntia kurvailimme rinteessä, sitten täydensimme ruokavarastomme Äkäslompolossa ja ajoimme Pyhäjärven parkkipaikalle. Parkkipaikalta hiihtomme Kukasjärvelle sujui suht mallikkaasti, mitä nyt nopeasti kyhäämäni ahkioviritys ei kokoaikaa seurannut aivan perässä vaan kaatui pari kertaa. Ennen ahkion vetonarujen hankintaa kannattaa siis tarkastaa että naru on staattista eikä joustavaa! Perille päästyämme saunoimme ja nautimme maittavan illallisen.

Perjantaina skinnailimme suht vaivattomasti Pikku Kukasvaaralle. Lunta oli ja oli hieman tuultakin. Laskumme sujuivat mallikkaasti. Kerran erehdyimme pohjois-koilliseen laskevalle "harjanteelle" joka oli lumiolosuhteisiin nähden vähän turhan loiva. Majalle palattuamme sauna ja illallinen maistuivat taas mahtavalle!

Lauantaina palasimme Pikku Kukasvaaralle ja laskimme melko lailla suoraan pohjoiseen. Saimme taas hyviä laskuja! Illalla kämpällä oli jo tutut kuviot; lämmin sauna ja maittava ateria.

Sunnuntaina pakkasimme tavarat, hiihdimme Pyhäjärven parkkipaikalle ja siirryimme autolla Totovaaran parkkipaikalle. Parkkipaikalta nousimme Aakenustunturin Vasalaelle ja laskimme Käymäkurun kautta metsään. Kerrankin Lapin avotunturissa oli parempaa laskua kuin metsässä!

Metsästä löysimme tievoja. Tievat aiheuttivat hieman haastetta - samoin kuin allekirjoittaneen pienoinen ajatusvirhe. Jos et laske nousureittiä, niin et tule lähtöpaikkaan. Tunti aikaa hukattiin tähän ajatusvirheeseen. Ehdimme kuitenkin junalle, mutta Rovaniemeen tutustuminen jäi seuraavaan kertaan eli 7.3.2021.

Markus Pyhälä

MARKUS PYHÄLÄ

Kukasjärven talvihuoltoviikkoa pidettiin 21.–28.3.

Lunta oli enemmän kuin koskaan ja Korona-virus antoi viikolle oman lisämausteensa.

16.3. yli 70-vuotiaita kehoitettiin pysymään kotona - Isäntien ja osallistujien määrä puolittui. 20.3. kerrottiin että hiihtokeskukset sulkeutuvat 28.3. Lauantaina 21.3. uutisoitiin, että nelostie ruuhkautuu kun etelästä rynnittää Lappiin, illalla sekä Levi että Ylläs ilmoittivat sulkevansa las-kettelurinteet sunnuntaina 22.3. Maanantai-iltana Ylläs lopetti myös latujenhoidon. Talvihuoltoviikolle tulleet hiihtäjät joutivat tai saivat hiihtää hoitamattomilla laduilla ja umpi-hangessa tiistaista lauantaihin. 27.3. Uudenmaan rajat suljettiin ja osalla palaajista oli edessä aivan uusi kokemus, valvotun rajan ylittäminen Suomen sisällä.

Varsinaisten töiden osalta viikko sujui mukavasti. Puut tulivat aieman sopimuksen mukaisesti maanantaina ja porukalla saimme ne näppärästi pinoon. Linnunpönttöjä siivotessa ei tullut vastaan ikäviä yllätyksiä. Lumet oli luotu katoilta jo Vapaalaskuviikonlopun yhteydessä ja talvihuoltoviikon tarkastuksessa katot sekä piiput vaikuttivat olevan kunnossa.

Sää olivat keskimäärin retkeilylle suotuisat. Lähinnä oli aurinkoista, joinain päivinä oli lämpötila oli useamman asteen plussalla. Alussa mainittu Korona-toimenpiteet tekivät hiihtämisestä hiven erilaista, kuin aiemmin. Illan vastaanottanut sauna ja päivän päättänyt illallinen jättivät osallistujille hyviä muistoja.

Kiitos osallistujille, loppujen loppuksi paikalla oli yksi isäntä ja kolme hiihtäjää.

Markus Pyhälä

MARKUS PYHÄLÄ

Goadoksen lumikuorma talvihuoltoviikolla

TIETOAIVI

Tietoaivi kertoo Sinulle mielenkiintoisista uutuuksista retkeilyvarusteissa, antaa vinkkejä retkikohteista, tiedottaa retkeilymaailman uutisista ja opastaa retkeilytaidoissa.

Vettä teltan viereen

Leiripaikan voi valita vapaammin, kun matkassa on tarpeeksi iso vesisäiliö. Ylärinteessä voi helpommin löytää tasaisen teltan paikan kuin veden ääreltä. Vettä voi hakea purosta tai lammesta kerralla sen mitä tarvitsee illan ja aamun mittaan. Vedenpitävät kevyet pakkauspussit, joiden yläosa käännetään muutaman ker-

RAIJA HENTMAN

ran ja suljetaan lukolla, ovat toimiva ratkaisu.

Myös hanaviinipakkauksen tyyppinen sisäpussi, joita myydään esi-

merkiksi tuoremehuasemilla puristettavan omenamehun säilytykseen, on mainio ratkaisu. Siinä on irrallinen hana, joka kierretään paikoilleen, kun pussi on täytetty. Viritelmästä tulee entistä kätevämpi, jos sille ompelee suojustussin, jossa on hanalle reikä ja yläosassa ripustusnyörit.

Kiikkerän keittimen tukeminen

Yhden hengen pikkukeittimet, jotka ruuvataan kaasupullon päälle, nousevat kattilan kanssa melko korkeiksi

RAIJA HENTMAN

viritelmiksi, joille on hankalaa löytää tukevaa paikkaa. Asiaa ei aina auta riittävästi irrallinen tukijalkakaan, joka laitetaan kaasupullon alle.

Helppo kikka korkean viritelmän tukevoittamiseksi muodostuu kahdesta telttakiilasta ja kahdesta kuminauhalenkistä. Kuminauhat viritetään kaasupullon kauluksen ympärille ja kiristetään vastakkaisiin suuntiin telttakiiloilla.

Irtoavat pohjat ottaa päähän

On lukemattomia tarinoita siitä, että vaelluskengän pohja irtoaa ja pysyy vaelluksen loppuun jotenkuten kasassa ilmastointiteipillä. Kärki tai kantapää repsottaa auki ja sisältää rapisee välipohjan muruja. Syytkin tähän tapahtumaan ovat selvillä.

Vaelluskenkien välipohjamateriaali on useimmiten polyuretaania (PU). Näin siitäkin huolimatta, että tiedetään materiaaliin liittyvät ongelmat. Polyuretaanivälipohjien edut ovat kuitenkin haittoja suuremmat; PU on joustavaa, vaimentaa hyvin, kestää sään vaihteluita, on hyvin työstettävää ja riittävän pitkäikäistä.

Hydrolyysi, materiaalin ”vanheneminen” on hidas prosessi, jota nopeuttaa pitkä varastointi ja käyttämättömyys. Siis kengät säilyvät siisteinä, mutta pohjat hajoavat. Jos haluat, että kalliit jalkineet pysyvät käyttökuntoisina mahdollisimman kauan, huolla (siis pesu ja nahkajalkineille nahkaa ravitseva vahaus, välillä suo-

jasuihketta pintaan) ja ulkoiluta niitä säännöllisesti. Säilytä vaelluskenkäsi myös oikein: viileässä ja pimeässä.

On hyvä muistaa, että ainakin Meindlin, Hanwagin ja Lowan vaelluskenkiin voi vaihtaa uudet pohjat. Se voi tulla kysymykseen myös ihan pohjan urituksen kulumisen takia, jolloin kengistä tulee liukkaat. Tätä toimenpidettä ei tehdä missä tahansa suutarissa. Leppävaaran Galleriassa toimii suutari, jolla tarvittavat taidot (suutarikorjaamo.fi). Jalkineet voi lähettää myös ostopaikan kautta valmistajalle korjattaviksi. Jos ne ovat muuten vielä kelpo kunnossa, hyvin sisäänkävellyt ja jalkaan muokkautuneet kengät kannattaa pohjata uudelleen. Retki-lehti 4/2018.

Hajonneiden jalkineiden paikkaus

Hammastunturin vaelluksella Ritun molempien vaelluskenkien kanta irtosi ja siitä seurasi tiivis korjausrupeama.

RAIJA HENTMAN

Murentuneen välipohjan tilalle tyhjään tilaan tungettiin ohuesta istuinalustasta leikatun viipaleita tueksi.

Sitten pohjan kantaosa teipattiin kiinni kenkäosaan ilmastointiteipillä.

Vaelluskengät pysyivät hyvin koossa vielä vaelluksen viimeiset neljä päivää. Jalkineet olivat kuitenkin jo niin vanhat, ettei niitä kannattanut enää pohjata.

Vinkit kokosi Raija Hentman

Kirjareppu

Kirjareppu kertoo uusista kartoista, karttasovelluksista sekä retkeilyjää ja luonnonystävää kiinnostavista kirjoista, ja opastaa myös vanhojen kirja-aarteiden äärelle. Miten milloinkin.

Kevytretkeilijän opas

Ossi Määttä

Kevyesti kairassa -blogin kirjoittaja *Ossi Määttä* on pitkän linjan vaeltaja, erä- ja luonto-opas sekä diploma-insinööri. Kevyellä repulla matka taittuu helpommin. Perusteellisen oppaan viestin voi tiivistää tuohon lauseeseen. Sitten tulee se vaikeampi osuus eli mistä ja miten vähennetään painoa.

Koska ilmastointiteippi irtoaa kävellessä helposti, kantaosa tuettiin hihnalla, joka tuli iltiin takaa, jotta se pysyisi paikallaan. Nilkan suojaksi laitettiin istuinalustan palat hihnan alle.

Vaaka ja lompakko ovat avainasemassa, kun kampeita kevennetään. Materiaalikehitys on ollut huimaa 2000-luvulla. Esimerkiksi Dyneemakomposiitti (DCF) on viisitoista kertaa terästä vahvempaa, venymätön ja huippukevyt materiaali. Niinpä siitä valmistetut tarpit (katoskankaat) ja teltat painavat muutamasta sadasta

grammasta kiloon. Materiaalia käytetään myös rinkoissa ja repuissa. Silnylon on kevyt, mutta dyneemaa edullisempi majoitemateriaali. Titania käytetään keittimissä, kattiloissa ja ruokailuvälineissä. Vaatemateriaaleissa on enemmänkin vaihtoehtoja.

Kirja on jaettu kolmeen osaan. 'Perusteet' sisältää muutamien kevytretkeilijöiden kokemuksia, vinkit sille, mistä aloittaa repun keventäminen ja miten kevytretkeily soveltuu pohjoismaihin. Seuraavat 130 sivua käsittelevät majoitteita ja niiden pystyttämisen tarpeellisia solmuja, makuukampeita, reppuja, keittimiä ym., vaatetusta, jalkineita, työkaluja

jne. sekä kalastus- ym. välineitä. Kolmas osa 'kohti seikkailua' ohjeistaa vaelluksen suunnittelua. Tässä osiossa on pari esimerkkilistää ruskavaelluksen varusteista. Myös talvivaellusta käsitellään omassa osiossaan, joskaan ei yhtä perusteellisesti kuin sulan maan retkeilyä.

Lopussa on kirjallisuusluettelo ja hyvä valikoima nettiosoitteita, joista saa mm. varustekohtaista tietoa.

Viimeistään siinä vaiheessa, kun polvet valittavat ja selkä rutisee, kannattaa ottaa tämä kirja käteen ja tutustua siihen, miten voi keventää tuntuvasti taakkaa. Mieluummin jo paljon ennen.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2020, 240 sivua.

Kasvien salainen elämä

Riitta Angervuo, Aarre Leskinen

Nykyiset tutkimusmenetelmät ovat paljastaneet eläin- ja kasvikunnasta paljon uutta tietoa. Kasvien salainen elämä on mielenkiintoinen sukellus uusimpiin tutkimustuloksiin. Sekä *Riitta Angervuo* että *Aarre Leskinen* ovat luontovalokuvaajia, toimittajia ja intohimoisia kasviharrastajia. Kirjaan on koottu viimeisin tutkimustieto, jota elävöittää laadukas kuvaus.

Kasvien sisäistä kelloa ja eri toimintoja säätelevät proteiinit. Päivällä yhteyttämällä tuotettuja sokereita käytetään yöllä kasvuun. Kasvit osaa-

vat laskea yön aikana ravinteidensa kulutusta, niin että aamulla jäljellä on viisi prosenttia glukoosivarastoista. Puiden on todettu nukkuvan, toiset kasvit kääntävät kukintonsa yön aikana valmiiksi itään, seuraavat auringon kiertoa ja illalla sulkevat teriönsä lännen puolella, ollen aamulla taas valmiina kohtaamaan idästä nousevan auringon.

Kirja selittää vaikkapa miten kalistuneen puun latva kääntyy suoraan taivasta kohti. Samoin sen, miten kasvit viestivät erilaisilla tuoksuilla; toisilla houkutellessaan pölyttäjiä, toisilla viestitään vaikkapa tuholaisista muille kasveille ja eri tuoksulla hyönteisille, ettei kannata tulla sillä lehdet on

muutettu pahanmakuisiksi tai jopa myrkyllisiksi.

Usein suurin osa kasvista on maan alla, juuristossa, jossa juurihaarojen ja juurikarvojen yhteenlaskettu pituus voi olla tuhansia kilometrejä. Juuriston reseptorit tunnistavat ja imevät kasvin tarvitsemia mineraaleja, ja myös säätelevät sitä tarpeen mukaan. Kasvit houkuttelevat feromoneilla sieniä ja mikrobeja juuristokumppaneiksi ja maanalainen verkosto on paljon laajempi kuin osaamme kuvitella.

Kasvit tuntevat kosketuksen ja tuulen ja määrätyn taajuiset värähtelyt vaikuttavat kasviin, vaikka ääntä aistivia reseptoreita ei ole löydetty.

Voiko humalanvieraita kutsua älykkäiksi? Kun siemenestä itänyt kasvi nousee maasta, sen kärjen kärhi etsii sopivaa isäntäkasvia ja kietoutuu isäntäkasvin ympärille. Jos humalanvieraan suorittaman kemiallinen analyysi ei anna kelvollista tulosta, kasvi vaihtaa paremmalle apajalle. Kasvit osaavat myös huijata, matkia, saalistaa ja oppia. Tämä teos saa seuraamaan kasvimaailmaa aivan uudella mielenkiinnolla ja murentaa ajatusta ihmisestä luomakunnan kunkkuna.

Minerva Kustannus 2019,
226 sivua.

Etelä-Suomen ja pääkaupunkiseudun retkeilyoppaat

Nyt, kun luonnossa liikkumisesta on tullut jokseenkin ainoita sallittuja vapaa-ajan harrasteita, on hyvä muistuttaa, että satoja hienoja kohteita on koottu kolmeen kirjaan.

Etelä-Suomen retkeilyoppaat ulottuvat linnuntietä 110 kilometrin päähän Helsingin Senaatintorilta. Osa 1 esittelee länsipuolen kolmessa lohossa, joiden ulkoraja piiryy Hangon, Salon, Jokioisten ja Hattulan kautta Hämeenlinnaan. Osan 1 itäisimmät kohteet löytyvät linjalta Nurmijärvi–Hyvinkää–Hämeenlinna. Yksittäisiä kohteita ja kokonaisuuksia on lähes 150, joista osa esitellään useassa osassa.

Etelä-Suomen retkeilyoppaan

osan 2 länsiraja piiryy Tuusulasta Järvenpäähän, Hausjärvelle ja Lamminle. Ulkoraja kulkee Lammin, Hollolan, Lahden ja Elimäen kautta Pyhtäälle. Kahdessa lohossa esitellään 113 reittiä ja kohdetta.

Uusi pääkaupunkiseudun retkeilyopas kokoa Helsingin, Espoon, Nuuksion järviylängön, Vantaan ja Sipoonkorven luontokohteet yksiin kansiin, ainakin 150 polkua ja yksittäistä kohdetta. Lisäksi jokaisessa kirjassa on runsaasti tietoruutuja kasvi- ja eläinkunnasta, historiasta, geologiasta ym.

Teoksia saa kirjakaupoista, verkkokaupoista ja myös kirjoittajalta *Raija Hentmanilta* suoraan. Raijalta ostettuna kirjat maksavat yksittäin 25 € ja kaikki kolme yhteensä 70 € plus postituskulut ellei käy hakemassa kotoa.

Uljas Pernu

KUKASMAJA

Toteamuksesta "Vielä meitä olis rakentajiakin, kohta iän myötä ehkä vain käyttäjiä" unelma HSL:n omasta tukikohdasta alkoi elää.

Matkailuliiton rahalliset vaikeudet vuosituhatlaskun alussa käänsi uuden lehden tässä tukikohta asiassa. Kukasjärven retkeilykeskus sai uudet omistajat, uudet lukot ja tuoreen nimen. Paikasta tuli Kukasmaja ja vuosi oli 2001. HSL yhdistyksenä itsenäistyi. Alkoi ns. omin nokkineen toiminnan aika. Nyt oli mukavaa todeta se tarmokkuus, johon porukka oli valmis uuden askeleen edessä.

Kukasmajallakin alkoi tapahtua. Lämpövuotoja eristettiin, lahoja saunalla korjattiin ja likavesien imeytyksetkin ovat tätä päivää. Uusia tulisijoja rahdattiin etelästä saakka. Tuvalla tehtiin uudet lattiat, peskat sai uuden ilmeen, myös patjat uusittiin. On kävijöiden kiva köllötellä. Saunalle tehtiin uusi katto, pätkä piippuakin siinä samassa souvissa uusittiin. Liiteri sai seinät ja ovet. Kodan evakko päättyi omalle maalille nyt viimeisenä.

Paljon on tavaraa soudettu perille veneellä. Paljon on *Kourin Ritva* ja *Pekka* kuljettanut talvella kelkalla. Kodan kelkkakuljetuksessa auttoi

Tapani Junttila, talkootuttumme UK-puiston ajoilta.

Aina kun yksi tai useampi lapinkävijä oli mahdollista tavata -jututtaa, puhuttiin Kukasjärvestä. Näin aina hahmottui malli seuraavasta siirrosta korjausrakentamisessa. Ihmisten asiantuntija-apu on ollut tärkeää. Myös se, että sellaista on ollut lähes rajattomasti käytettävissä.

Seuraavassa muutamia kultajyväsiä muistoista matkanvarrelta tähän päivään:

Aamun yhteinen puuro-kahvihetki sekä päiväkahvi todettiin onnistuneeksi. Oltiin kaikki, kuka mistäkin työntouhusta, yhdessä koolla.

Saunavesille kaivettu "kuoppa pohjaton" meinas tuottaa tuskan, valvottaakin. Kovaa maata, eikä imeytyshiekkaa missään. Iltanuotiolla pyöriteltiin asiaa sakilla, kunnes ääni vierestä: "Miks' ette osta lekasoraa?". Se oli siinä. Puhelu rautakauppaan, veneet vesille ja äänelle rommitoti. Kuoppaan "pohjattomaan" Uti ehti tipahtaakin päälleen. Taas ääni taustalta: "Putositko?". Vastausta ei tullut, nauratti koomisuus, naamakin mudassa.

Isännät huoltoreissulla Kukaksella, peskalla pyörivät, ei tule uni. "Pannaas lipposet vielä jalkaan, -vilkastaan." Kalsarisillaan liiterinurkalla, kesäyössä – isännät. "Vinossahan tuo on. Seinätkin lahonnu." Uutena aamuna Kittilän sahalla: "Tuo se ois komiata liiterin seinässä, tuo tuppeen sahattu kelo."

Kotimatalla Mäntsälän kohdalla: "Mitäs se maksoikaan, se pintalauta. Tulishan siitäkin jonkinlainen liiterinseinä." Kertokoon tuo tiivistelmä, pisara, sen, jotta alussa kaikki elää ja rön-syilee, mutta saa joskus matkanvarrella toteutuessaan lopullisen muotonsa. Kotaa, nyt viimeisenä siirrettäessä oli merkillepantavaa talkootekemisen äärimmäisen voimakas tahto.

Siihen päättyi seitsemän vuoden talkourakka, joka on nyt valmis.

Palatkaamme vielä ihan alkuun viime vuosituhannen lopulle palaveriin Karjakaivolle. Isommalla porukalla kirjassimme ylös, mitä uudelta tukikohdaltaamme haluamme.

Toteutunut on:

- tunturimaisema
- sauna veden äärellä
- paikka, jolla on historia

Tien, sekä bussiyhteyden suhteen emme onnistuneet.

Helsingin seudun lapinkävijöillä on nyt

SAKARI PALO

Vieraalla maalla ollut Goados siirrettiin omalle tontille 2007.

paikka Lapissa, omalla maalla, kaikkien jäsenten ja heidän vieraittensa käytettävissä.

SAKARI PALO

Uuden paikan pohjatyöt aloitettiin välittömästi.

Pentti Lahdenvuo

Lähiretkiä Kehä III:n varrella

Uudenmaan maakunnan sulku-tila innoitti tutustumaan taas kerran lähiretkikohteisiin, jotka sijaitsevat aivan ns. nurkan takana.

Valitsin esittelyyn 5 melko helposti saavutettavaa luontokohdetta valtakuntamme yhden pääväylän eli Kehä III:n varrelta. Kohteissa löytyy asiaa eläimistä, kasveista, historiasta, kuntoilusta ja harrastuksista. Kohteet ovat parhaiten saavutettavissa polkupyörällä ja jalkapatikalla, mutta toki autollakin pääsee lähelle.

Hämeenkylässä lintutorni, Uudenkyläntie Vantaa, noin 500 metriä Askistentieltä Kehä III:n vartta Uudenkyläntietä ja edelleen kehätien ylittävää kevyenliikenteen siltaa pitkin Pitkäjärven rantaan n. 200 m. Uudenkyläntien levikkeellä parkki muutamalle autolle. Maasto on hyvin rehevää rantapajukkoa ja vesialue matalaa kaislikkoa. Runsaasti sorsalintuja, kerttusia, satakieli, luh-takana. Pitkäjärvi on n. 5 km pitkä, leveimmältä kohdaltaan alle kilometrin levyinen, matala järvi, syvin kohta runsas 5 m Jupperin puoleisen rannan kohdalla. Vedenpinta on 19 m mpy, laskujoki mereen Glimsinjoki-Espoonjoki.

Kakolanmäen luonnonsuojelu-alue, Hämeenkylässä lintutornilta n. 1 km kehätien vartta itään, sitten Kakolanpolkua 300 m infotaululle. Mäen laelle voi nousta jalan joko tästä puolesta takaa jatkuvaa huoltotietä pitkin tai sitten jatkamalla Kakolanpolkua 500 m Vihdintien varteen päin ja nousemalla rappusia ja metsäpolkua ylös. Mäen laella 56m mpy on nykyajan linkkimasto ja muistona menneistä ajoista 9000 vuoden takaa Ancylus-järven rantakivikkoo sekä parin sadan vuoden takaa kalkkikivikävintoja. Alueen kiintoisin esiintymä on katajaketo. Alueen katajakedot ovat huoltotien mutkan kohdalla n. 150 m infotaululta ja huipun itä-kaakkoispuolella n. 100 m linkkimastosta. Jälkimmäisessä paikassa on myös pitkulainen kalkkikivikävinto. Toinen merkittävä ketotyyppi alueella on kallioketo, joka sijaitsee mäen Pikkujärven puoleisella niittyaukiolla, vanhalla Tavastkullan kylänpaikalla. Pähkinäpensaslehto sijoittuu portaiden yläpäästä n. 100 m päähän Vihdintien puoleiselle reunalle.

Hermaskärin kallio, jonne kannattaa nousta Pyymosantien mutkan kohdalta n. 400 m tien alusta vasemmalle metsään lähtevää polkua (sisäkurvissa kivi) tai sitten n 1 km tien alusta mäen alta vasemmalle pellonreunaa seuraavaa polkua n. 100 m, josta polku metsään (merkinä yksinäinen kuusi pellolla). Kalliota ympäröi vanha jyhä kuusikko, jonka lahoavat kaatuneet puut antavat

korpimaisuuden tunnun. Laaksopainanteissa on lehtomaisuutta ja suo-laikkuja. Kalliolta avautuu avoin näkymä Pitkäjärvelle etelään ja Petikonhuipulle pohjoiseen. Lännessä niityn takana on Friimetsän rinne pähkinäpensaslehtoinen. Huom! Kun viemäryömaa Vihdintien varressa on ohi, pääsee Petikonmäen-Hermaskärinkallion luonnonsuojelualueelle suoraan Kakolanmäeltä pellonreunustietä pitkin.

Petikon luontovirkistysalueen lähtö-, lepo- ja kuntopiste Tallimäentien varressa. Täällä voit kiertää Petikon 5 km luontoreitin, jonka varrella löytyy puolivälissä laavu, ja lisäksi voit jatkaa tältä reitiltä Keimolaan/Kivistöön, Serenaan tai Tremanskärrin kautta Kalajärvelle. Kuntoilua voi harrastaa lähtöpaikalta löytyvillä välineillä. Levähtämistä varten on tusinan verran pöytiä ja penkkejä. Vieressä sijaitsevat Vantaan Palveluskoirayhdistyksen harjoitusalue ja lennökkikerho Rakun harrastuskenttä tarjoavat myös välähdyksen näistä aktiviteeteistä.

Petikon Isosuon sijaitsee Petikon parkkipaikan ja kehätien välissä aivan edellisen kohteen vieressä. Isosuolla laulelee kevät-kesäiltaisain ehkä Vantaan tihein satakielikanta. Parhaan yleiskuvan alueelle saa nousemalla Vehkalanniityntieltä täyttömäen huipulle, samalla saa tutustua

maankaatopaikan sekalaiseen kasvilisuuteen. Lisäksi kerrotaan paikalta löytyvän muutamia harvinaisten perhosten elinpaikkoja. Jos vallitsee vieno länsituuli, leviää usein Lantmännen Unibaken leipomolta suon takaa huokutteleva sämpylän tuoksu, joka saattaa innoittaa poikkeamaan retken loppuksi viereiselle ABC-ketjun Hespergerille Take-away annokselle.

Pitkäjärven kaislikkoa

Maisema Tavastkullan vanhalta kylänpaikalta Pikkujärvelle

Niestasäkki

Niestasäkki on tärkeä Lapinkävijä-lehden osasto, koska siinä annetaan retkiruokaan ja kuivattamiseen liittyviä vinkkejä niin tankin täyttäjille kuin herkuttelijoille. Keittimet esiin!

Koronakesän retkillä on hyvä ilahduttaa itseään ja retkikumppaniaan maukkaalla retkiruoalla, vaikkapa kunnan pizzalla ja jälkiruoalla. Alla on ohjeet liha- ja kasvispizzoille.

Omatekoinen pizzapohja yhdelle

1¼-1½ dl vehnä jauhoja tai gluteenitomia jauhoja + ¼ dl leivontajauhoja
½ tl leivinjauhetta
1 maustem. suolaa
1 rkl öljyä
noin ½ dl vettä

Sekoita keskenään jauhot, leivinjauhe ja suola. Lisää vesi pienissä erissä ja sekoita hyvin jauhoihin. Lisää öljy. Vaivaa kunnes taikina irtoaa käsistä. Käytä leivontajauhoja tarvittaessa. Taikinan pitäisi olla sen verran jäykkää, että voit taputella sen ohueksi kerrokseksi paistinpannun pohjalle. Pohjan taikinan voi valmistaa kattilassa.

Savuporopizza yhdelle

¾ dl kuivattua sipulia
1 dl savupororouhetta
1 dl kuivattuja kirsikkatomaatin puolikkaita
2 rkl tomaattipyreetä
2 maustem. pizzamaustetta
1½ dl juustoraastetta

Hauduta liotettua sipulia lopussa liotusvedessään, kunnes ne pehmenevät. Levitä pizzapohjalle tomaattipyree, sipuli, savupororouhe ja liotetut kirsikkatomaatin puolikkaat. Ripottele päälle mausteet ja juustoraaste. Peitä tiiviisti foliolla ja kypsennä hiljaisella lämmöllä noin 15–20 minuuttia, kunnes juusto sulanut ja pohja on kypsynyt. Parhaiten pizzan teko onnistuu esimerkiksi kamiinan päällä, mutta kaasukeittimelläkin saa kelpo tuloksen.

Kasvispizzaan

voit laittaa esimerkiksi

½ dl kuivattua paprikaa
 ½ dl kuivattuja pakastepapuja
 ¾ dl kuivattuja kesäkurpitsan paloja
 ison valkosipulin kynnen viipaloituna

½ dl sinihomejuustomuruja
 1½ dl juustoraastetta
 Juustoraasteen sijaan voi käyttää vegeaanista juuston vastinetta.

Ja sitten se jälkiruoka:

Retkeilijän tiramisu yhdelle

2 isoa kaurakeksiä
 2 tl vahvaa pikakahvia
 2 tl konjakkia, Amaretto-likööriä tai muuta jälkiruokalikööriä
 2 isoa lusikallista kermalla pehmenettyä appelsiinin makuista tuorejuustoa
 (kaakaojauhetta)
 Pane keksi kupin pohjalle tai muulle alustalle, kostuta teelusikallisella kahija ja valele päälle tasaisesti tee-

lusikallinen likööriä. Lusikoi päälle tuorejuustoa. Aseta toinen keksi päälle, valele keksi kahvilla ja liköörillä ja lusikoi loput tuorejuustosta päälle. Annoksen voi koristella kaakaojauheella.

Raija Hentman

IHMISTEN ERÄMAAT

**Ihmiset elivät ja liikkuvat erämais-
sa kauan ennen kuin ensimmäinen
tie puhkoi niitä. He tunsivat kive-
liönsä, antoivat maastoa kuvailevia
nimiä, jättivät muistoja pyyntikult-
tuurista ja itsestään, kuljettivat ni-
mistöä suullisesti sukupolvelta toi-
selle.**

Sitten tulivat maanmittarit ja kartan-
tekijät, siirsivät tämän perimätiedon
paperille. Välillä se tehtiin oikein, vä-
lillä väärin ja joskus kirjuri pisti ihan
omiaan. Karttojen katselu on kiehto-
va matka menneeseen.

Entiset elinkeinot karttojen nimissä

Entisaikojen ihmisille metsästys ja ka-
lastus toivat leivän. Miten monet jär-
vet ympäri Lappia ovatkaan saaneet
nimensä runsaimpana esiintyneen
kalalajinsa mukaan: *dápmot, tammuk-
ka, tammakko; čuovža, siika; hávga, hau-
ki; rávdu, rautu tai nieriä; vuosku, ah-
ven*. Kalaisa järvi on usein antanut
nimen myös ympäröiville maastoille,
tuntureille, soille ja puroille, kos-
ka järvellä on ollut enemmän merki-
tystä elannon saannin kannalta kuin
ympäristöllään. Kutusuvanto ja ku-

tulahti ovat muuttuneet arvokkaasta
tiedosta paikannimeksi ja samalla ta-
valla järven kalattomuus on kerrottu
muillekin.

Inarin alueella nimistö on erityi-
sen monipuolista, sillä kielinä vaih-
televat inarin-, koltan- tai pohjoissaa-
me, ja vielä suomikin.

Goddi, kodde, peura ja kotti-alkuisia
nimityksiä löytyy ympäri Lappia ker-
toen entisaikojen tärkeimmistä saa-
liseläimestä villipeurasta. *Sarvois, sar-
vá, sarves* eli *hirvas* (kuohitsematon
urosporo) voi juontua peuranpyynti-
kulttuurista, miksei myös poronhoi-
dosta.

Esimerkiksi UKK-puiston karttoja
tutkiessa löytää monta vanhaan peu-
ranpyyntiin liittyvää nimitystä. Peu-
ratokkien perässä liikkuvat Sompion
miehetkin syksyin, talvin. Syys-loka-
kuussa lähdettiin *uurtokeinoon*, suu-
reen syyspyyntöön ja keskitalvella,
helmikuun loppupuolella *moitamie-
het* hiihtivät saaliin perässä. Tästä tal-
vipyyynnistä kertovat kaikki moita-al-
kuiset sanat.

Pyytömiehet kokoontuivat ennen
työhön ryhtymistä liittopaikkaan,
jollainen on ollut esimerkiksi Kuttu-

Kulvakkojärvi eli Golggotjäveri (pohjoissaameksi) eli *Kolgoohjäveri* (inarinnaameksi) sijaitsee Hammastunturin erämaassa. Sen pohjoisrannalle muuttivat 1930-luvun alussa Inga ja Iisko Näkkäläjärvi Pöyrisjärveltä. Vain luhistunut saunarakennus kertoo menneisyydestä ja viereisen vaaran nimi, Saunanokka. Kulvakkoo taas tarkoittaa rykimääjan uuvuttamaa urosporoa.

ran ja Repojoen välinen *Litmuorovaara*, *Lihtmuorvárit*, siis liittopuuvaara. Paikkaa käytettiin myös tapaamispaikkana ennen poronhoitotöihin lähtöä.

Hangasvaara ja *Viepperhautapalo* paljastavat maiden olleen ennen villipeurojen kulkureittejä ja siksi entisaajan ihmiset rakensivat näille paikoille pyydyksiään. Sulan maan aikaan nämä metsään tehdyt aidat ohjasivat vähän päästä olleiden veräjien kautta saaliin pyytökuoppiin tai ansoihin. Mutta metsänviljaa verotettiin raskaasti, ja viimeiset villipeurat katosivat jo 1880-luvulla. Jäljelle jäivät vain maastokohtien nimitykset.

Koska moniviikkoisilla metsäs-

tysretkillä lihaa kertyi usean ruokakunnan kuukausien tarpeiksi, saalis oli varastoitava ennen kotiin kuljetusta. Sitä varten pysytettiin *lauttasia* (esim. *Kakslauttasenpalo*, *Kuopslauttasenvaara*), kaivettiin *saihoja*, rakennettiin *purnuja* (*Purnumukka*, *Purnukuusikko*) tai säilöttiin lihat *laaniin* (*Laanila*, *Laanioja*).

Lauttanen rakennettiin kaadetun puun korkeaan kantoon. Sileäksi vuollun kannon nokkaan laadittiin seinällinen lava, jolle lihat peiteltiin taljojen ja havujen alle. Sinne ei sileää runkoa yltänyt karhu, ei päässyt ahma, vain metsämies oksaista runkoa kaa-paisten. Talvikeleillä saalis oli hyvä hakea pois.

Saiho oli kangasmaahan kaivettu kuoppa, jonne lihat peiteltiin, mutta joskus saattoi mesikämmen verottaa varastoa. *Puorna*, *borri*, *boarna* eli *purnu* tai *pori* oli kiviraunioon tehty lihan- tai kalansäilytyskuoppa, jollaisia löytää karttanimistöä ympäri laajaa Lappia. Laani oli *lähde* eli *kaltio* tai *hete*, jonne lihaa tai kalaa upotettiin säilöön vitsasköydellä sidottuna. Myöhemmin sana tuli merkitsemään myös tukkipuiden säilytyspaikkaa.

Kun saalis säilöttiin laaniin, se upotettiin lähteeseen eli kaltioon eli hetteeseen.

Muistoja kulkureiteiltä ja asuinpaikoista

Liikkuivat ihmiset muutenkin kuin metsällä. Maastoon muodostui luontaisia kulku-uria, joita käytettiin vuosisadasta toiseen. *Keino, geaidnu, kiäinu*-sanoja sisältävät nimet kertovat maastokohtien osuvan paljon kuljetun talvitien varteen, Lapin entisten asukkaiden kulku-urille. *Máđii* on suora laina suomenkielen sanasta maantie ja sitä se on tunturimaasakin merkinnyt (Maantiekuru Saari-selällä).

Muotki, muotka tarkoittaa lyhyttä niemen poikki kulkevaa tai järven välistä kannasta tai veneenvetoalta kovan kosken sivulla. Niinpä *Muotkatunturit* olisikin ehkä pitänyt kääntää Taivaltuntureiksi.

Lemmenjoen kansallispuistossa oleva *Viinanlisäämäjärvi* liittyy to-

dennäköisesti Norjaan tehtyihin kauppamatkoihin. Tälle järvelle päästessä taskumatti oli ehtinyt tyhjentyä ja piti ottaa täydennystä isommasta viinalekeristä.

Vuosittaiseen muuttoon kesä- ja talvipaikkojen välillä liittyvät *johti-* ja *jutama-*alkuiset nimet. *Dálvodus* tai talvatus oli talvikylä, jonne muutettiin metsän suojaan talvikaudeksi. Tällainen paikka oli

esimerkiksi Dálvadaksen kylä Tenojoen varressa ja Talvatus Enontekiöllä Peltovuoman ja Vuontisjärven kylien välissä.

Ihmisten jälkiä erämaassa

Monien entisten asujien nautinta-alueet, *kota-* (*gohti-*, *kuát-*) ja talonpaikat ovat jättäneet jälkeensä vain nimen vuosikymmenien peittäessä alleen elämän merkit. Ehkä takana on jokin muu nimen ihmiseen liittyvä tarina: eksyminen, kuolema, syntymä. Keitä ovatkaan olleet ihmiset, jotka ovat antaneet nimensä *Mattivoinaanpalolle*, *Ullajärvelle*, *Mihkalijärvelle*, *Heikinvoaralle/Heaikkadvárrin* tai *Ingansyntymäjärvelle*? Aittalompolut, kotavaarat ja aitaselät osoittavat ihmisten asuneen ja harjoittaneen elinkeinoaan näissä paikoissa iät, ajat.

Gálgu on vaimo tai akka pohjoissaameksi, *gállis* taas merkitsee aviomiestä tai ukkoa. Mikä lie nimeämisen syynä, mutta mm. *Gálggojávri* ja *Kalkkuvaara* -nimisiä paikkoja löytyy eri puolilta Lappia. *Gállávárri* Pöyrisjärven erämaa-alueella taas on väännetty Kallavaaraksi eikä Ukonvaaraksi.

Kaikki nimet eivät ilmaise mikä on antanut aiheen sen syntyn. Haetaanpa kartasta vaikka *Huonontuurinkuusikko* Sodankylän Purnumukan kylän länsipuolelta. Parilla purnumukkalaisella pojanviikarilla oli 1920-luvulla tapana pyydystää oravia jousipyssyllä, jonka nuolen kärkeen oli kiinnitetty naula. Oravannahkoilla oli silloin kova kysyntä ja rihmasta nahkoja sai sievoisen summan. Koko talven kestänyt metsästys tuotti kyllä tulosta hyvin muualla Purnumukkaa ympäröivissä erämaissa, mutta tässä sakeassa kuusikossa ei koskaan onnistunut. Siitä suivaantuneena paikkaa alettiin kutsua Huonontuurinkuusikoksi.

Saariselänkävijöitten tuntema *Velinsärpimä* taas sai nimensä 1930-luvulla. *Pokka-Arviiti* kävi pula-aikana hakemassa jauhoja Venäjältä, josta poromiehet sitten keittivät vellin eli

Rautujärvi ja sen päivätupa löytyvät Hammastunturin erämaasta.

keiton ojan varressa.

Isolla Inarijärvellä löytyy monta mielenkiintoista esimerkkiä ihmisten elämisestä. *Postisaari* Paksuvuonon ja Nellimövuonon yhtymäkohdassa oli paikka, jonne postimies kesällä jätti postit paksuvuonolaisille. Sieltä he hakivat sitten postinsa lähes päivittäisillä nuottareissuillaan.

Varttasaaren itäpuolella kartassa on hauska nimi, *Päänpyörittäjä*. Tosin nimi kuuluisi toiselle luodolle, joka sijaitsee Vasikkaselän länsipuolella. Tarina on kuitenkin kertomisen arvoinen. Vainolaisaikaan saamelaisen sankarihahmo Laurukainen oli kyyditsemässä vainolaisia Inarijärven poikki. Sopivan luodon kohdalla Laurukainen kehotti kyydittäviään maihin hilloja syömään. Miesten kerätessä marjoja Laurukainen puk-

Taimen, pohjoissaameksi *dápmot*, on antanut monelle lammelle, järvelle ja muulle maastokohdalle nimen.

kasi kaikki veneet vesille ja hyppäsi itse viimeiseen. Viikon päästä ohi soudellessaan Laurukainen näki vainolaisten niin voipuneen, etteivät jaksaneet muuta kuin päättään väännellä ja irvistellä. Oikea Päänvääntämäluo-to jäi karttoihin merkitsemättä, sillä paikan tiennyt Yrjö Sarre ehti kuolla ennen kuin kertoi tiedon pojalleen Eenokille.

Uskonto ja uskomukset

Satoja vuosia sitten luonto oli muuta-kin kuin kunnioitettu kumppani. Siellä asuivat myös vanhat jumalat, sieltä löytyivät palvontapaikat.

Áiligas-, *bassi-*, *basse-*, *passi-*, *passe-*alkuiset sanat tarkoittavat pyhää paikkaa. Utsjoen kolme *Áilegas-tun-*

turia ja Karigasniemen tien eteläpuolitse Inarijokeen virtaava *Basejohka* kuuluvat tähän ryhmään. Samaan joukkoon voisi lukea myös *kenes-*, *kones-* ja *kanes-*alkuiset paikannimet (*kanes* = piru).

Ukonsaari lienee matkailijoiden parhaiten tuntemia muinaisia palvontapaikkoja. Siellä uhrattiin, jotta saataisiin menestystä pyytöhommiin ja kaiken hyvän antajana oli *Ukko*, *Äijjih*. Ylijumalan puoliso *Ahkka*, *Ahku*, *Akka*, *Aku* on antanut nimensä lukemattomille vaaroille, järville, joille ja jängille. *Ahkovárri*, *Ahkojávri* ja *Ahkojohka* ovat tuttuja paikkoja Paistunturin erämaa-alueen kulkijoille Utsjoella. Ukkosenjumala *Dierpmiksen*, *Tiermeksen* komeimpia nimikkopaikkoja ovat *Tierbmešvárri* ja *-jávri* Käsi-varressa.

Seita oli pyhitetty kulttipaikka, joita löytyy ympäri koko Saamenma-

Taatsinseita Kittilän Pokassa on entisaikojen mahtiseita.

Pakasaivo Muoniossa on niin vaikuttava paikka, ettei ihmettele sen pyhyttä entisajan ihmisille.

ta. Puuseitoja rakennettiin metsäisillä alueilla saamelaisten vuotuisen elämänkierron kannalta tärkeisiin paikkoihin. Kiviseita oli yleensä huomiota herättävän näköinen luonnonkivi, joka erottui kauas arktisella tundralla. Jotkut ovat retkeilijöidenkin tuntemia, kuten *Taatsinseita* Inarin ja Kittilän välisen tien varrella tai sitten *Somaksen* mahtiseita Käsivarressa Somasjärven *Sieiddesáivan* rannalla. *Sieidi, seida, seitse* paikannimen osana paljastaa paikalla joskus olleen - ehkä vieläkin olevan - seidan.

Sáivo tai *saivo* ei ole ollut mikä tahansa lampi tai järvi. Saivojärvet ovat olleet hyvin kirkasvetisiä ja usein laskujoettomia. Saivojärvet olivat yleensä hyvä- ja runsaskalaisia. Joidenkin järvien uskottiin olevan kaksipohjaisia ja kalojen välillä pakenevan pyytäjiään aliseen järveen. *Hukka-Salkko*,

Salomon Näkkäljärvi oli Enontekiön porosaamelainen ja tunnettu yliluonnollisista kyvyistään. Hän selitti tällaisen kaksipohjaisen 'räppänäjärven' ideaa *Samuli Paulaharjulle* vuonna 1922 seuraavasti: "Semmoinen järvi, jossa on pohjalta reikä, josta kalat menee alle, se on saivojärvi... Pikku reikä niin kuin pata vain on pohjassa, ja siinä kalat pyörivät ja sitten menevät maan alle, peräsukkaa menevät, että pyrstöt vain vilkkuvat."

Myös ihmisten asumuksessa, kodassa, oli pyhä paikkansa *boaššu* eli *posio*. Posio oli kodan peränurkassa oviaukkoa vastapäätä, tulisijan toisella puolella. Siellä säilytettiin perhekunnan arpomisvälineenä käytettyä rumpua ja muita arvotavaroita. Posion kautta myös lähdettiin karhujahtiin ja sitä kautta palattiin.

Luonto ja sen moninaisuus

Luonnosta elantonsa ottavalle ja siellä ympärivuotisesti liikkuvalla ihmiselle kehittyi hyvin tarkka ja kuvaileva tapa kertoa ympäristöstään. Erään saamelaismurteen luontosanoja tutkinut *Leif Rantala* löysi 109 erilaista tuntuireita, harjuja, vaaroja ja mäkiä kuvailevaa sanaa. Laaksoja, rotkoja ja

kuoppia kuvailevia oli 60, erilaisia ta-sankojen nimityksiä 20, soille ja jän-gille 41, koskille ja joille 59.

Tähän vielä päälle lintujen, eläin-ten ja kasvien nimet!

Artikkeli on ilmestynyt alun perin Latu ja polku-lehdessä 2/2001. Ihmisten erä-maat -artikkelin jatko-osa Pahta, pounu ja paljakka löytyy Lapinkävijöistä 4/2015 ja 1/2016.

Rinkan pohjalta

Rinkan pohjalle kertyy kaikenlaista, kuten tietoja kurseista, näyt-telyistä ja esityksistä sekä muita kuin retkeilytietoja ja -taitoja kar-tuttavia pikku-uutisia eritoten Lapista, luonnosta ja saamelaisista.

Viisas retkeilijä kunnioittaa luontoa - hyvät vinkit kesäretkeilykauden alkuun

Metsähallituksen viime vuonna julkaisema tiedote pätee edelleen ja retkeilyn lisääntyneenä pandemia-aikana, ohjeet ovat entistä ajankohtaisemmat.

Retkeilyn kasvanut suosio on tuonut kansallispuistoihin ja muille luonto-kohteille paljon uusia kävijöitä, joista kaikki eivät aina tiedä, miten luonnossa ja etenkin suojelualueilla tulisi toimia. Alla vinkkejä, miten retkeilijä voi liik-kua luonnossa siitä nauttien ja luontoa kunnioittaen.

1. Pysy poluilla ja tarkista retkikohteesi mahdolliset liikkumisrajoitus-alueet. Kansallispuistoissa on alueita, joilla liikkuminen on kielletty koko ke-vään ja alkukesän ajan. Näin turvataan pesimisrauha ensin petolinnuille ja myöhemmin muillekin siivekkäille. Rajoitusalueiden ulkopuolella voi liik-kua polkujen ulkopuolellakin, mutta vastuullinen retkeilijä varoo häiritse-mästä eläimiä ja tallomasta kasveja. Tarkista rajoitusalueet retkikohteesi si-vuulta osoitteesta luontoon.fi.

2. Koira ja omistaja saman narun päissä. Koirat ovat lämpimästi terve-tulleita kansallispuistoihin, mutta niidenkin omistajien on syytä kunnioit-taa luonnonvaraisten eläinten pesimärauhaa. Vapaana olevat koirat saattavat myös riitautua vastaan tulevien koirien kanssa. Kaikki kanssaretkeilijät eivät välttämättä halua jakaa retkihetkeään koirien kanssa, joten taukopaikoilla koi-rat on hyvä kytkeä kauemmas eväiden nauttimispaikoista.

3. **Ethän vahingossakaan roskaa.** Lumien sulaminen paljastaa, että tämä itsestään selvä asia on päässyt unohtumaan joiltakin retkeilijöiltä. Maatuvat jätteet voi laittaa retkipaikan käymälään tai kompostoriin, mutta kaiken muun vastuullinen retkeilijä kantaa mukanaan pois, tupakantumpeista lähtien. Retkeilijästä ei pitäisi jäädä jälkeäkään luontoon.

4. **Tee nuotio vain merkityille ja huolletuille tulentekopaikoille.** Käytä tulentekoon varattuja puita säästeliäästi. Metsä- tai ruohikkopalovaroituksen aikana avotulen teko on aina kielletty. Se koskee myös huollettuja tulipaikkoja. Myös suurimmasta osasta hormillisia katoksia pääsee kipinöitä maastoon, joten niissäkään ei tulta tulisi tehdä varoitusten aikana. Älä revi tuohta tai ota makkaratikkuja elävistä puista. Ota metsä- tai ruohikkopalovaroituksen aikaan mukaan omat hyvät eväät kotoa, niin ei tarvitse miettiä, mikä keitin tai tulisija on sallittu ja mikä ei.

5. **Vinkki kuvaajille:** Ota kuvat kuvauskohdetta ja ympäristöä kunnioittaen, ikään kuin luonnolta kuvauslupaa pyytäen. Hyvääkin kuvaa voi pitää epäonnistuneena, jos sen ottaminen on häirinyt kuvauskohdetta. Linnunpesiä ei saa mennä urkkimaan poikaskuvien toivossa. Eläinten ei pitäisi joutua pakenemaan eikä kasvien joutua tallotuiksi valokuvien takia.

6. **Joillakin alueilla saattaa olla ruuhkaa kauniilla retkisäällä.** Varaudu siihen, että parkkipaikan etsimiseen voi mennä aikaa. Esimerkiksi Nuuksiossa on myös kamera, joka kertoo, miten pysäköintialueella on tilaa osoitteessa <https://parkkihaukka.fi/>

7. **Talven jäljiltä retkeilyreiteillä voi olla poluille kaatuneita puita.** Kaatuneista puista pyydetään ilmoittamaan joko alueen luontokeskukseen tai <https://www.luontoon.fi/palaute>

Retkiruokakurssi

Unohda pussipasta ja nuudelit. Järvenpään opiston la 26.9. järjestämällä kurssilla opit paremman retkiruuan valmistamisen. Kurssilla tutustutaan retkikeittimiin, ruuan valmisteluun ennen retkeä, pakkaamiseen sekä hyvän ja ravitsevan retkiruuan valmistukseen. Kurssi hinta

sisältää keittimen lainan, valmistelut raaka-aineet, polttoaineet, opetuksen ja opetusmateriaalin. Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumishojeet löydät täältä: jarvenpaa.fi>Kasvatus ja opetus>Järvenpään opisto>Opinto-ohjelma. (RH)

Jotuca Haltian palvelutoiminnan kumppaniksi

Metsähallitus on valinnut kilpailutuksen perusteella *Jotuca Oy:n Suomen luontokeskus Haltian* palvelutoiminnan kumppaniksi. Valinta on osa Haltian toimintatapauudistusta. Jotuca ryhtyy hoitamaan Haltian asiakaspalvelua, Haltia Shopin toimintaa, kokous-, kongressi- ja näyttelyopastustoimintaa sekä tapahtumatuotantoa. Sopimuskausi on voimassa määräaikaisena 1.5.2024 saakka.

Jotuca Oy on *Retkipaikka.fi* -sivuston omistaja ja mukana Isojärven kansallispuiston Heretyn kämpällä toimivassa Outdoor Empire Oy:ssä.

Toimintatapauudistuksen tavoitteena on luoda Haltian julkisesta toiminnasta (luontokeskuksesta) sekä sen liiketoiminnasta kokonaisuus, joka asiakkaan näkökulmasta yhteenäisesti harjoittaa ja kehittää Haltian brändin mukaista luonnon virkistyskäyttö- ja luontomatkailutoimintaa. Metsähallitus vastaa edelleen Haltian toiminnallisesta kokonaisuudesta pitäen sisällään näyttelytoiminnan, luontokoulun, markkinoinnin kordinoinnin ja brändinhallinnan.

Haltian asiakaspalveluhenkilöstö jatkaa tehtävissään uuden työnantajan Jotucan palveluksessa erikseen määräytyvästä siirtymäajankohdasta lähtien. MH:n tiedote 7.4.20 (RH)

Mystiset revontulet -näyttely

Vuohijärven luonto- ja kulttuuritalossa Repoveden kansallispuiston kupeessa on 6.6. – 9.8. mieltä kiehtova näyttely, joka koostuu palkitun haukiputaalaisen luontokuvaaja *Jorma Luhdan* valokuvista, inarilaisen luontokuvaaja *Martti Rikkosen* videoteoksesta ja oululaisen kuvataiteilija *Riitta Helevän* teoksista.

Vuohijärven luonto- ja kulttuuritalo on vuonna 2015 perustettu tapahtumatalo Kouvolassa. Repoveden kansallispuiston läheisyydessä sijaitsevan kulttuurikohteen toimintaan lukeutuvat kesäaikaiset taidenäyttelyt. Vuohijärven luonto- ja kulttuuritaloa hallinnoi Suomen suurin kuvataidefestivaali Taidekeskus Salmela. Lisätietoja kulttuurivuohijärvi.fi.

Vuohijärven ohitse kulkee ns. Repovesi-bussi, jolla pääsee Kouvolasta kansallispuiston alueelle. (RH)

Linlon ulkoilualueelle uusi silta

Linlon saarelle johtava silta uusiin tämän kevään aikana ja vanha silta puretaan. Uuden sillan pitäisi valmistua kesään mennessä. Uusi silta on nykyistä jyrkempi ja sopii myös vammaisille. Siltayhteys saareen on siten tämän kevään aikana pois käytöstä, jos aikoo retkeillä Linlossa, kannattaa seurata Kirkkonummen kunnan ulkoilualueiden sivuja. *Länsiväylä* 11.3.20 (RB)

YLEISTÄ

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry perustettiin vuonna 1973 edistämään erityisesti Helsingin seudulla Lapin matkailua ja retkeilyä. Jäsennyysmuodot ovat varsinaiset jäsenet, nuori- ja kunniajäsenet.

Jäsenmäärä: 23.4.2020, 793 henkilöä ja lehden erillistilajia, 6 kpl

Jäsenmaksut: vuodelle 2019 varsinaiset jäsenet 20 euroa ja nuorisojäsenet (alle 18 vuotiaat) 10 euroa

Jäsenasioiden hoitaja

sekä **osoitteenmuutokset:**

Sakari Palo, 040 530 9578

[jasenasiat\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:jasenasiat@lapinkavijat.fi),

Varahenkilöt: *Kauko Hämäläinen ja Saara Loiste*,

[jasenasiat\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:jasenasiat@lapinkavijat.fi)

Taloudenhoitaja: *Marja Luhtala*,

Kuusniementie 72 B, 00670 Helsinki

[luhtamarja\(at\)gmail.com](mailto:luhtamarja@gmail.com)

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42

Ei jäsenmaksuja tälle tilille.

Viitteet:

Karjakaivon käyttömaksut 1999

Välinevuokrat 123

Kukasmajan käyttömaksut 1025

Goados-kodankäyttömaksut 1038

HALLITUS

Puheenjohtaja: *Markus Pyhälä*,

040 419 0967,

[markus.pyhala\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:markus.pyhala@lapinkavijat.fi)

Varapuheenjohtaja:

Raija Hentman, 0400 380 606,

[raija.hentman\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:raija.hentman@lapinkavijat.fi)

Sihteeri: *Sirkka Leppänen*, 050 346 5876

[sirkka.leppanen\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:sirkka.leppanen@lapinkavijat.fi)

Jäsenet: *Marina Koskelainen, Saara*

Loiste, Antti Pasanen, Kaisa Peuramäki,

Ari Saarinen, Taina Tervahartiala

Hallituksen sähköposti:

[info\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:info@lapinkavijat.fi)

TOIMIKUNNAT

Koulutustoimikunta: vetäjä

Saara Loiste, 040 565 6231,

[koulutustk\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:koulutustk@lapinkavijat.fi),

jäsenet *Ilpo Heikkinen, Risto Heinänen,*

Raija Hentman, Erkki Holopainen, Aira

Häkkinen, Joanna Kurki

Ohjelmatoimikunta: vetäjä

Marina Koskelainen, 0400 291 550,

[ohjelmatk\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:ohjelmatk@lapinkavijat.fi),

jäsenet *Ritva Puranen, Annu Koistinen,*

Marja Luhtala, Heli Rekiranta,

Taina Tervahartiala, Ilona Vaara

Talkootoimikunta: vetäjä *Kaisa*

Peuramäki, 050 353 7637,

[talkootk\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:talkootk@lapinkavijat.fi),

jäsenet *Aino Auvoinen, Mikko Kanerva,*

Sulo Laakso, Auli Martin,

Matti Miettinen, Jukka Severinkangas.

TOIMIKUNNAT

Tiedotustoimikunta: vetäjä *Soile Taskinen*, tiedotustk(at)lapinkavijat.fi
jäsenet *Reijo Blomberg, Raija Hentman, Sakari Palo*

Ulkoilutoimikunta: vetäjä
Juha Karsikas, 040 548 1250,
ulkoilutk(at)lapinkavijat.fi,
jäsenet *Sari Haarala, Jorma Nurmi, Markus Pyhälä, Petri Rissanen, Taina Ronkainen, Sari Vikström-Kivioja*

TOIMIHENKILÖT

Somevastaava (nettisivut, Facebook, Instagram)

Sirkka Leppänen, 050 346 5876,
sirkka.leppanen(at)lapinkavijat.fi
Varahenkilö: *Markus Pyhälä*

Instagram-tilin ja FB-ryhmän ylläpitäjä: *Antti Pasanen*, 050 376 8590, some(at)lapinkavijat.fi

Karjakaivon majojen isäntä:

Ari Saarinen, 0400 620 595
karjakaivo(at)lapinkavijat.fi

Kukasjärven majojen isännät:

Ullas Pernu, Muottikuja 5 B 38, 00380
Helsinki, 040 592 7278

Markus Pyhälä, Suokatu 16 C 31,
05800, Hyvinkää, 040 419 0967

Sähköposti: kukas(at)lapinkavijat.fi

Avaintenhoitaja: *Taina Tervoahartiala*,
050 554 4432

karjakaivo(at)lapinkavijat.fi

TIEDOTTAMINEN

Jäsenlehti: Lapinkävijä, ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden erillistilaus ei-jäsenille 10 euroa/vuosi.

Ilmoitukset:

1/1 sivu	200 €
1/2 sivua	110 €
1/4 sivua	60 €

Takakansi 125 mm x 170 mm

Neljstä peräkkäin julkaistusta samasta ilmoituksesta peritään vain kolmen ilmoituksen hinta. Alv. 0%. Ilmoitusten tulee olla painovalmiita.

Lehden vastuu virheellisestä ilmoituksesta rajoittuu ilmoituksen hintaan. Mediakortti osoitteessa www.lapinkavijat.fi

Sähköpostilista: Tervetuloa sähköpostilistalle. Sähköpostitse tiedottaminen täydentää tiedonjakelua Lapinkävijä-lehden, HSL:n kotisivujen ja Facebookin lisäksi. Listan jäsenille tiedotetaan tulevista tapahtumista ja mahdollisista ohjelmien muutoksista. Jos sinulla on HSL:n tapahtumiin liittyvää tiedotettavaa, jota ei ole lehdessä tai internetsivuilla, ota yhteyttä sähköpostilistaa hoitavaan *Sakari Paloon*, 040 530 9578, jasi(at)lapinkavijat.fi.

Hänelle ilmoitaudutaan myös sähköpostilistan jäseneksi. Listan tietoja ei käytetä muuhun kuin tällaiseen tiedottamiseen.

NUUKSION MAJAT

Karjakaivon majat sijaitsevat Nuukiossa noin kahden kilometrin päässä Suomen luontokeskus Haltiasta. Ylämajassa on laverit viidelle, kamiina ja kaasuliesi. Alamajassa on laverit kolmelle, kamiina, takka sekä sauna. Valoa antavat myrskylyhdyt ja kynttilät. Alamajan pihassa on kaivo, liiteri, laituri sekä käymälä. Ylämajalle saa tuoda lemmikkieläimiä. Karjakai-voa ei voi varata omaan käyttöön.

Karjakaivon majaa ei voi varata tai vallata omaan käyttöön, uusien tulijoiden tulee tuntea itsensä tervetulleiksi. Pidä maja kokoajan siistinä, siivoa ja täytä puutelineet lähtiessäsi.

Henkilö, jolla ei ole avainta, saa oleskella majalla vain avaimenhaltijan seurassa ja vastuulla.

Majalla ei saa oleskella edes lievästi juopuneena.

Karjakaivon avaimen saat jäsenkorttia vastaan *Kari Rautiolta*, 0400 443 507, *Sari Vikström-Kivioja*, 040 593 1019 ja *Suomen luontokeskus Haltiasta*, 040 163 6200. Avain on palautettava heti käytön jälkeen hakupaikkaan. Karjakaivon käyttömaksut (saunominen ja/tai yöpyminen): aikuiset jäsenet 5 €, ei-jäsenet 8 €, lapset alle 16 v. 2,50 €. Perhehinta: 1-2 aikuista ja lapset (<16 v.) 10 €.

Avain luovutetaan vain HSL:n jäsenelle jäsenkorttia näyttämällä

Jäsenillä on mahdollisuus saada Karjakaivon avain jatkuvaan käyttöön 50 € panttia vastaan, kun jäsenyys on kestänyt vähintään kaksi vuotta. Pantti 50 € (maksetaan takaisin, kun avain palautetaan) ja toimitusmaksu 20 € (ei palauteta) maksetaan Nordean tilille FI18 2142 1800 0138 42 käyttäen viitettä 3573.

Avaintenhoitaja *Taina Tervahartia-la*, 050 554 4432, karjakaivo(at)lapinkavijat.fi, pitää rekisteriä avaimista. Ota yhteyttä Tainaan ennen maksun suorittamista. Avain lähetetään postitse, kun maksu on kirjautunut tilille. Panttisummaa ei makseta takaisin, jos avain katoaa. Uudesta avaimesta peritään uusi panttimaksu, muttei toimitusmaksua. Hallitus pidättää oikeuden olla luovuttamatta avainta henkilölle erityisistä syistä.

LAPIN MAJAT

Kukasmaja sijaitsee Kittilän Kukasjärvellä. Tuvassa on laverit patjoihin kymmenelle hengelle, kamina- ja takkauunilämmitys, uunillinen kaasuliesi, ei sähköä. Tuo mukana wc-paperit, kynttilät ja astianpesuaine. Käyttömaksut 9 €/vrk, lapset alle 16 vuotta 5 €/vrk, koko majan vuokraus 40 €/vrk, 250 €/viikko. Lisämaksu ei-jäsenille 6 €/hlö/vrk. Erillinen sauna on yhteinen Goados-kodan kanssa, samoin kalastuslupa, verkot ja katiska.

Goados-kota sijaitsee samassa pihapiirissä. Majoitustilaa lavereilla kahdelle hengelle, lisäpatja yhdelle, kamiinalämmitys, ei sähköä. Käyttömaksut 5 €/vrk, lapset alle 16 vuotta 3 €/hlö/vrk, koko kodan vuokraus 15 €/vrk, 100 €/vko. Lisämaksu ei-jäsenille 5 €/hlö/vrk. Erillinen saunarakennus. Majan ja kodan varaukset: *Markus Pyhälä*, 040 419 0967, kukas(at)lapinkavijat.fi
Tarkemmat varaustiedot
www.lapinkavijat.fi

KULKU RETKEILYTUKIKOHTIIN

Karjakaivolle pääsee bussilla 245, 245 K Espoon keskuksesta (C-vyöhyke). Bussin lähtölaituri on Espoon asemalla radan vieressä Helsingistä tultaessa oikealla puolella. Nuuksiassa jäädyään pois joko Meerlammen pysäkillä (E6948) tai Haltian pysäkillä (E6938). Meerlammen pysäkillä noin 100 m eteenpäin mäen päältä lähtee oikealle puomilla suljettu yksityistie, jota vastapäätä on Nuuksiontie 66. Tie vie noin puoliväliin, loppumatkan voi kävellä joko hiekkatietä tai kallioiden yli kulkevaa polkua. Ota mukaan kartta ja kompassi, jos reitti ei ole ennestään tuttu. Puomilta on noin 1,2 km ylämajalle, Haltias-ta on pitempi matka.

Kukasjärvelle kuljetaan sulanveden aikaan Aakenuksen Pyhäjärven parkkipaikalta kävellen polkua ja pitkoksia noin 3 km tai soutuveneellä Kukasjärven rannasta. Tie Pyhäjärvelle aurataan maaliskuun alussa. Aakenuksen Pyhäjärven rantaan voi tilata taksin: esim. Kittilän Taksiautoilijat ry, puh. 0200 99800, levintaksi.com tai Ylläs-Kolari Taksit, puh. 0200 71800, yllaksentaksit.fi. Parkkipaikan osoite on Pyhäjärventie 500. Äkäslompolo-Kittilä -tien varrella oleva Tulivuori-puiston parkkipaikka ei ole talvisin auki. Parkkipaikalle voi jättää auton, mutta auton saaminen pois tieltä vaatii lapiotöitä. Tulivuori-puistosta Kukasjärvelle on 3,2 km

Jäsenedut saa vain jäsenkortin esittäen

Scandinavian Outdoor 10%, Forum Helsinki sekä Tammisto Vantaa, www.scandinavianoutdoor.fi

Kilpisjärven retkeilykeskus, 10% majoituksesta, www.kilpisjarvenretkeilykeskus.fi

Hotelli Hetan majatalo 10% normaalihinnoista, 5% alennushinnoista, www.hetan-majatalo.fi

Ankarat Avotunturit 15 % verkko-kaupan tuotteista (ei elektroniikasta ja keitinlaatikosta), www.avotunturit.fi. Pyydä alennuskoodi ja ohjeet osoitteesta, [jasenasiat\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:jasenasiat(at)lapinkavijat.fi)

Retki -lehti uusi 6 numeron tilaus 35 € (norm.50 €) ja jo tilatusta lehdestä 5 € alennus. Lähetä tietosi Raija Hentmannille, [raija.hentman\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:raija.hentman(at)lapinkavijat.fi)

Karttakeskuksen kartoista ja kirjoista 10-15%. Katso ohjeet, Lapinkavijat.fi> Jäsenedut

HSL:n jäsenet voivat osallistua näiden järjestäjien retkille jäsenhinnoin

Tunturikerho Kavtsi: Tunturikerho Kavtsin ja HSL:n yhteistapahtumista on tiedot toimintasivuilla. Tunturiladun ja Kavtsin toimintaan voi tutustua tarkemmin osoitteessa www.tunturilatu.fi/kavtsi tai ottaen yhteyttä Annu Koistiseen, puh. 050 326 6960 tai [annu.koistinen\(at\)iki.fi](mailto:annu.koistinen(at)iki.fi)

Lapinkävijät Kiehiset: www.kiehiset.fi, Hannu Pohjolainen, 050 355 5052, [hannupohjolainen\(at\)luukku.com](mailto:hannupohjolainen(at)luukku.com)

Lapinkävijät Owla: www.tunturilatu.fi/owla, Hannu Liljamo, 044 322 3646, [hannu.liljamo\(at\)gmail.com](mailto:hannu.liljamo(at)gmail.com)

Järvenpään retkeilijät ry: www.jarvenpaanretkeilijat.com, Mikko Järvinen, 040 844 5295

Haluatko liittyä jäseneksi

www.lapinkavijat.fi>Jäseneksikö ?>Liittymislomake

Tai ota yhteys:
[jasenasiat\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:jasenasiat(at)lapinkavijat.fi)

WGS84
N60, 17, 908', E24, 35, 089'

Karjakaivon alamaja

KKJ: P=6689898, I=3366653

Karjakaivon ylämaja

WGS84
N67. 42.709', E24.19.819'

Kukasmaja

KKJ: P=751315, I=338705

Goados-köta

VÄLINEVUOKRAUS

Vuokrausvastaava

ANTTI PASANEN **050.376.8590**
(Tekstiviestillä)

Rinkkoja **Keittimiä** **Ahklonta** **Teltoja**

varustevuokraus(at)lapinkavijat.fi

Yhdistyksen jäsenille normaalihintaan ja ei-jäsenille korotettuun hintaan.
Tarkemmat tiedot verkkosivuilla www.lapinkavijat.fi

Posti Green

Tule kokemaan erämaan rauhaa
Aakenuksen syliin

Kukasjärvelle

Jäsen, varaa itsellesi
Gados tai Kukasmaja
taikka molemmat

Ota yhteyttä *Markus Pyhälä*, 040 419 0967